

Diagnosi sobre la Convivència a Badia del Vallès

Ajuntament de Badia del Vallès

Informe de suport tècnic

Servei de Convivència, Diversitat i Participació Ciutadana

1 de setembre 2017

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Direcció i Finançament:

Servei de Convivència, Diversitat i Participació Ciutadana
Gerència de Serveis d'Igualtat i Ciutadania
Àrea d'Atenció a les Persones

Encàrrec:

Ajuntament de Badia del Vallès

Coordinació:

Mireia Juncadella
Tècnica del Servei de Convivència, Diversitat i Participació Ciutadana

Realització:

IDEES (Cristina Valls i Roser Solà)

Índex

Presentació.....	4
1. Justificació i objectius	5
2. Metodologia i procés de treball	6
3. Mapa sociodemogràfic i econòmic de la ciutat.....	10
3.1. Realitat sociodemogràfica.....	10
3.2. Indicadors sobre la realitat econòmica.....	13
3.3. Equipaments del territori	15
3.4. Teixit associatiu i altres formes d'acció col·lectiva	15
3.5. Dades relacionades amb el civisme i la convivència.....	16
4. Mapa de serveis i de les polítiques de gestió per a la convivència.....	19
4.1. Estructura municipal	19
4.2. Programes per promoure la convivència a Badia del Vallès	21
5. Mapa de visions sobre la convivència.....	30
6. Proposta d'accions per promoure la convivència	40
7. Recomanacions	46
8. Annexes	49
8.1. Guió d'entrevista.....	49
8.2. Persones entrevistades	51
8.3. Primeres propostes d'actuacions	52
8.4. Resultats de la sessió de treball amb personal tècnic	55
8.5. Bibliografia consultada.....	59

Presentació

La Diagnosi sobre la Convivència a Badia del Vallès sorgeix d'un acord entre l'Ajuntament de Badia del Vallès i el Servei de Convivència, Diversitat i Participació Ciutadana, en el marc del suport tècnic, que mitjançant el Catàleg 2016, ofereix la Diputació de Barcelona per al foment de les polítiques d'acció comunitària i participació ciutadana a la demarcació de Barcelona. La consultora IDEES va rebre l'encàrrec de dinamitzar el projecte.

El projecte ha tingut una durada de nou mesos, de novembre de 2016 a juliol de 2017, en els quals s'han desenvolupat diverses accions (consulta de documentació, entrevistes en profunditat, sessió de treball) necessàries per a reflexionar i fer propostes per a promoure la convivència al municipi.

Amb la informació de les diferents accions plantejades, es presenta la diagnosi a partir de: 1. Mapa socio-demogràfic i econòmic de Badia; 2. Mapa dels serveis i polítiques per a la convivència; 3. Mapa de visions sobre la convivència (personal tècnic, polític i entitats). Per últim hi ha un apartat propositiu amb accions per promoure la convivència i un apartat de recomanacions.

El document que teniu a les mans també exposa la metodologia utilitzada i les accions realitzades en aquest període d'assessorament tècnic. El darrer capítol de l'informe té format annex i recull diversa documentació generada al llarg del projecte.

1. Justificació i objectius

Quan parlem de convivència ens referim a les interaccions entre les persones que es donen en una societat diversa i complexa i que per tant són interaccions que porten implícites la diversitat de necessitats, interessos i motivacions. És un procés dinàmic, que es construeix dia a dia. En la nostra societat conviure amb les dificultats de l'entorn significa ser capaços de compartir, estar disposats a aprendre, a dialogar amb els altres (i considerar-los com interlocutors).

De fet, quan es parla de convivència en un territori cal tenir molt en compte la diversitat i l'heterogeneïtat de la seva població (orígens, gènere, edats,...). Cal definir uns interessos comuns i determinar uns criteris que aglutinin el màxim de grups socials de la comunitat. En aquest sentit, la convivència està estretament relacionada amb l'espai públic on es desenvolupen accions de les persones i també amb els conceptes de civisme i sentiment de pertinença a una col·lectivitat.

La diagnosi s'emmarca conceptualment en aquesta visió i entén que les accions que es puguin desprendre han d'anar orientades a afavorir la convivència generant una cultura cívica i articular un model compartit de desenvolupament d'una societat diversa i el més cohesionada possible.

La diagnosi sobre la convivència a Badia del Vallès ha de permetre obtenir una fotografia dels principals conflictes de convivència a l'espai públic, les comunitats de veïns o els equipaments públics, amb la finalitat d'analitzar si és necessari i viable impulsar un servei de mediació ciutadana municipal.

Objectiu general

Fer una anàlisi en profunditat de quin és l'estat de la qüestió sobre la convivència a Badia del Vallès i determinar la idoneïtat i/o necessitat d'un servei de mediació municipal.

Objectius específics:

- Fer un anàlisi sobre la convivència a Badia des de 3 àmbits: des dels serveis municipals, la xarxa associativa i altres institucions/administracions presents al municipi.
- Establir un mapa dels principals punts o zones de conflicte al municipi.
- Donar orientacions de com millorar l'organització i les actuacions municipals sobre l'abordatge de la convivència que s'està fent des de l'ajuntament de Badia del Vallès, les associacions i la ciutadania, amb els recursos existents
- Fer una valoració sobre la necessitat d'implementació d'un futur Servei de Mediació Ciutadana i la seva ubicació dins l'estructura municipal

2. Metodologia i procés de treball

Les metodologies utilitzades per fer el procés de reflexió sobre la convivència a Badia del Vallès tenien com a objectiu principal: analitzar com es gestiona la convivència en les diferents àrees de l'ajuntament, identificar la visió del personal tècnic, polític i entitats sobre la convivència al municipi, obrir una reflexió compartida entre els tècnics sobre la convivència i dissenyar propostes de treball.

Les eines metodològiques emprades a les diferents fases del procés de reflexió volen donar resposta als objectius apuntats a l'apartat anterior. Aquestes són: reunions de treball, recull de dades secundàries, entrevistes en profunditat i una sessió de debat amb personal tècnic. Específicament el procés de treball s'ha realitzat entre novembre de 2016 i juliol de 2017.

Val a dir que el pla de treball i el calendari establert a l'inici del procés no s'ha pogut complir a causa del funcionament intern de l'ajuntament i per motius aliens a l'empresa. Idees ens hem trobat amb dificultats per concertar entrevistes i amb certes reticències a l'hora d'accedir a algunes dades i informes. Aquest fet ha repercutit en el resultat de l'informe final.

A continuació s'explica el pla de treball:

Fase 1. Disseny i inici del procés (novembre 2016)

Aquesta primera fase tenia com a objectiu consensuar tècnicament el procés de treball i el calendari. Per això es va constituir una **comissió tècnica** que s'aniria reunint al llarg del procés de treball. Aquesta comissió estava formada per la tècnica de diversitat i convivència de l'ajuntament (Pili Argibay), la tècnica de la Diputació (Mireia Juncadella) i les tècniques de l'empresa externa (Roser Solà i Cristina Valls). Puntualment en aquesta comissió hi va participar el regidor referent del servei (Josep Martínez), el coordinador de l'àrea d'atenció a les persones (Salvador Avià), el tècnic de la Diputació de Barcelona (Toni Rosa).

La comissió s'ha reunit dues vegades al llarg del procés. La primera reunió es va celebrar el 15 de novembre i va tenir com a objectiu definir el projecte i el pla de treball. En aquesta reunió es va detectar certa confusió entre l'encàrrec de fer una diagnosi sobre la convivència i la voluntat de la tècnica de diversitat d'endegar un servei propi de mediació. L'objectiu de l'encàrrec es va haver de concretar en diverses ocasions fins arribar a la conclusió que es mantenia l'objectiu de realitzar una diagnosi sobre la convivència al municipi.

Es va celebrar una segona reunió per fer el seguiment del projecte el dia 21 de febrer.

A banda de les reunions presencials, la coordinació del projecte s'ha realitzat sobretot via telefònica i telemàtica. El 31 de gener es va celebrar una reunió interna entre la

tècnica de la Diputació i les tècniques de l'empresa per debatre el primer informe parcial.

Fase 2. Diagnosi (novembre 2016 –maig 2017)

La fase de diagnosi era de situació, de detecció i d'anàlisi de com es gestiona la convivència dins l'ajuntament i quina és la visió sobre la convivència a Badia. Es tractava d'elaborar una diagnosi que ens permetés emmarcar el tema objecte d'estudi i detectar discursos que serien la base per al debat i concreció de propostes futur.

S'han realitzat tres documents: 1. Mapa socio-demogràfic i econòmic; 2. Mapa de serveis i polítiques per a la convivència; 3. Mapa de visions sobre la convivència.

La diagnosi es va realitzar a partir de diferents fonts d'informació:

- **Anàlisi documental i recull de dades secundàries (informes, estadístiques,...):** aquesta informació ens va permetre fer una primera aproximació de caire sociodemogràfic al municipi i fer una fotografia dels serveis, programes i recursos de l'ajuntament en l'àmbit de la convivència.
- **Entrevistes en profunditat:** amb la utilització d'aquesta tècnica es volia conèixer els programes de cada servei així com la visió i els discursos del personal tècnic, representants polítics i entitats en el camp de la convivència. Per això, amb la col·laboració de la tècnica de participació, diversitat i convivència, es va seleccionar personal tècnic de diferents àrees de l'ajuntament, regidors/es i representants d'entitats, que poguessin aportar visions i discurs entorn la convivència a la ciutat.

Les entrevistes es van fer en **tres períodes diferenciats: gener, març i maig-juny**. Considerem que hagués estat òptim poder realitzar les entrevistes de manera més concentrada en el temps i en un sol període, tant per una qüestió d'organització interna, com pel que fa a l'eficiència i la coherència del propi projecte.

Es van fer un total de **37 entrevistes**:

- **Període 1.** 14 entrevistes a personal tècnic referent de diferents serveis municipals (Serveis Socials, Esports, Educació, Cultura, Policia Local, Participació, Primera Infància, Educador i Educadora de Carrer, Gent Gran i Voluntariat, Pla de Desenvolupament Comunitari, Oficina d'Atenció al Ciutadà, Territori, Medi Ambient), 1 entrevista al Jutge de Pau;
- **Període 2.** 3 entrevistes a polítics (una conjunta a quatre representats de grup del PSC, una a Alternativa d'Esquerreres de Badia i una conjunta a Badia en Comú);
- **Període 3.** 16 persones representants de 5 entitats (es van fer entrevistes grupals a l'Associació de Veïns, la Federació d'Entitats Culturals, el Club de

Futbol, l'Associació d'Integrants de Grups Musicals de Badia (AIGMB) i el Centre Cultural Islàmic).

La relació de persones entrevistades es troba a l'annex 7.2. de l'informe. Per estructurar les entrevistes es va elaborar un guió per orientar els discursos de les persones entrevistades (adjunt com annex 7.1.).

Fase 3. Reflexió conjunta i propostes (juny 2017)

L'objectiu d'aquesta fase era reflexionar conjuntament sobre la convivència a Badia i fer un debat sobre cap a on s'han de dirigir les actuacions (tenint en compte les necessitats i recursos disponibles). Per això es va planificar una sessió de treball amb personal tècnic municipal. D'una banda es va presentar un resum de la diagnosi (concretament mapa de visions) per contrastar idees força i d'altra banda es van treballar propostes d'actuació. Es va demanar als participants que proposessin actuacions que caldria mantenir, reforçar o millorar i d'altra banda noves actuacions.

La sessió de treball es va celebrar el dijous 29 de juny de 10.30h a 12h al Molí i va comptar amb l'assistència de 12 persones.

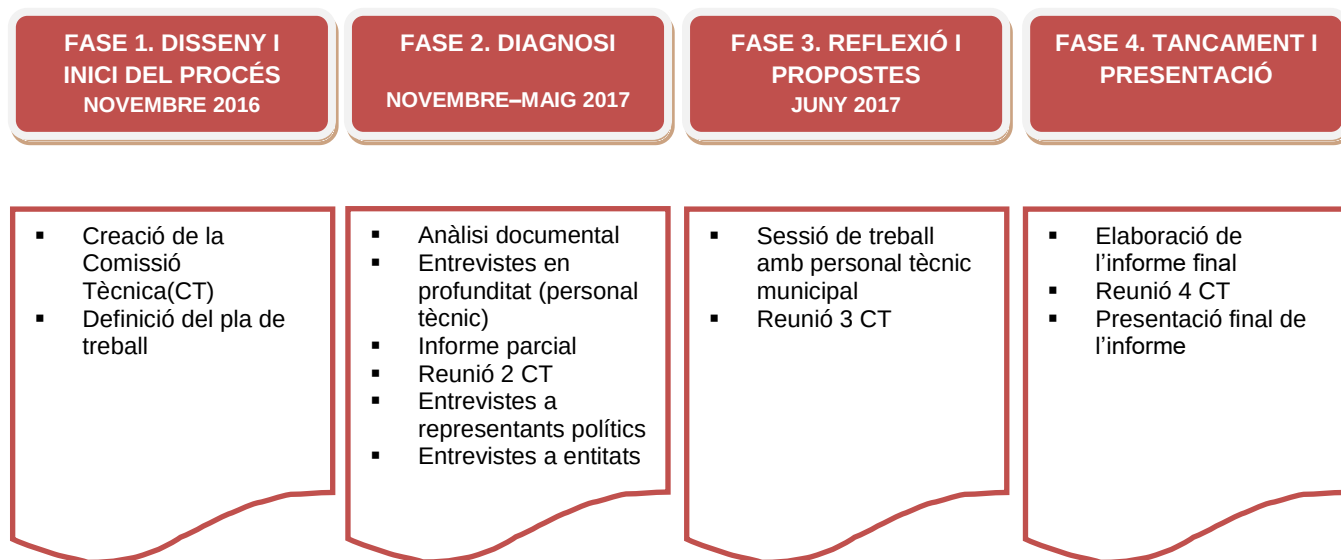
Fase 4. Tancament i presentació (juliol - setembre 2017)

Amb la informació extreta de les entrevistes individuals i grupals realitzades a personal tècnic, representants polítics i d'entitats, més les conclusions de la sessió de treball amb tècniques de l'Ajuntament, es va elaborar un document de propostes. Van sortir un total de 27 accions que es van ordenar en sis grans reptes.

En base a aquest document de propostes es va treballar, en el marc de la reunió de la comissió tècnica el 18 de juliol, la definició de recomanacions per promoure la convivència a Badia del Vallès.

Queda pendent una reunió amb la comissió tècnica per a tancar l'informe final que s'entregarà a l'Ajuntament de Badia del Vallès. Es recomana fer una sessió de retorn amb totes les persones que han participat en la diagnosi.

En el quadre següent se sintetitza el procés de treball amb les accions realitzades a cadascuna de les fases:

3. Mapa sociodemogràfic i econòmic de la ciutat

Aquest mapa recull els principals **indicadors sobre l'evolució de la població al municipi** en els darrers anys així com **dades econòmiques i laborals** que ens permeten conèixer la realitat sociodemogràfica i econòmica de Badia del Vallès.

3.1. Realitat sociodemogràfica

Badia del Vallès és un municipi de la comarca del Vallès Occidental i el seu terme municipal limita amb els municipis de Cerdanyola del Vallès, Barberà del Vallès i Sabadell. És un dels municipis més joves de Catalunya, amb una superfície que no arriba al kilòmetre quadrat (0,93 km²) i té **la densitat de població més alta del país** (14.518 habitants per kilòmetre quadrat, el 2015). Per situar-nos, la densitat de població al Vallès Occidental és de 1.544,5 habitants per km² i a Catalunya 233,8.

Per entendre la situació de Badia ens hem de remuntar al seu **origen**. Badia es va crear des d'uns despatxos de Madrid als anys 60 de manera artificial. El Ministerio de la Vivienda va encarregar al Instituto Nacional de la Vivienda la construcció d'uns 12.000 habitatges de tipus social a la província de Barcelona, dels que finalment només se'n va arribar a construir 5.372. Es van aixecar uns **200 edificis d'entre 5 i 16 pisos envoltats de zones verdes i ordenats de forma singular** dibuixant el mapa d'Espanya, amb l'objectiu de donar cabuda a l'onada migratòria del sud del país. El 1973 es va acabar la construcció del nucli, llavors batejat com a Ciutat Badia i gestionat conjuntament entre Barberà i Cerdanyola. Després d'un referèndum, el 1994 va esdevenir independent i va adoptar el nom actual.

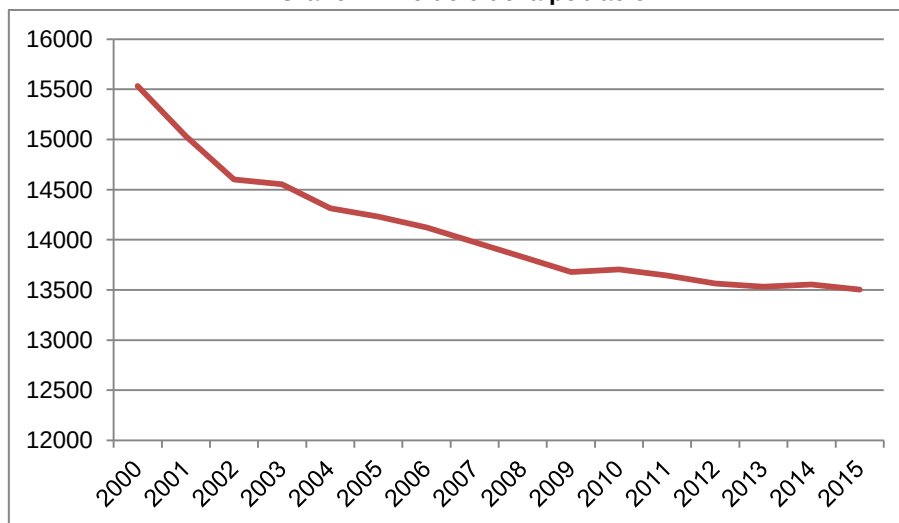

Aquest origen explica en bona part la singularitat d'aquest municipi. Alguns trets estructurals i socioculturals importants pel que fa la convivència com són **model d'urbanització vertical i densificat en espais "illa"**, a imitació dels "polígons industrials", que limita de manera important l'articulació urbanística i d'hàbitat digne per a les persones o el fet que el **100% de l'habitatge sigui de protecció oficial**¹.

D'altra banda, com s'explica en l'informe sobre l'impacte del Pla de Desenvolupament Comunitari a Badia del Vallès (2014), *"la història breu però complexa amb successius canvis de models de govern i de relació amb la ciutadania, amb un model tutelat de construcció del sistema de govern i d'organització locals que no va facilitar lògiques d'emancipació i d'articulació entorn d'un projecte cohesionador i vinculant. Pel contrari, va accentuar el seu caràcter experimental, d'actuacions provisionals, puntuals..."*. Segons aquest informe, el predomini de polítiques paternalistes i assistencialistes fins aquell moment, "van dificultar l'assumpció de processos d'autonomia i corresponsabilització, de ciutadania (drets/deures) i governança, per part de la població".

A Badia hi viuen 13.502 persones, de les quals 6.751 són homes i 6.931 són dones (segons dades del padró de 2015). **Badia del Vallès perd població des de l'any 2000** quan va arribar a tenir més de 15.500 habitants. La població ha disminuït un 13 % entre els anys 2000 i 2015

Gràfic 1. Evolució de la població

Font: Idescat

Per franges d'edat, **la població major de 65 anys és l'única que ha augmentat els darrers anys**, entre el 2011 i el 2015 s'ha incrementat un 5,74% i en canvi s'ha donat un descens de la població de 16 a 64 anys (-1,36%) i de 0-15 anys (-2,02%). Badia és una ciutat que es veu especialment afectada per l'envelliment de la població.

¹ L'impacte del Pla de Desenvolupament Comunitari a Badia del Vallès (febrer 2014), d'ara endavant Informe PDC

Taula 1. Evolució de la població 2011-2015

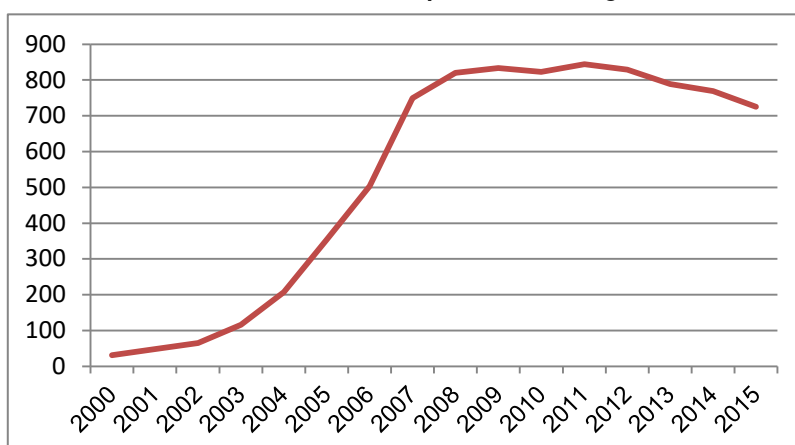
Evolució de la població	2011	2013	2015	Variació 2013-2015	
				Absoluts	%
Homes	6.690	6.586	6.571	-15	-0,23%
Dones	6.953	6.945	6.931	-14	-0,20%
Població de 0-15 anys	2.310	2.330	2.283	-47	-2,02%
Població de 16-54 anys	9.057	8.796	8.676	-120	-1,36%
Població de 65 i més anys	2.276	2.405	2.543	138	5,74%
Població espanyola	12.799	12.742	12.777	35	0,27%
Població estrangera	844	789	725	-64	-8,11%
Població resident a l'estranger	26	33	52	19	57,58%
TOTAL	13.643	13.531	13.502	-29	-0,21%

Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona

Pel que fa a la població estrangera resident a Badia, aquesta **representava el 5,37%** l'any 2015, un percentatge inferior al de la mitjana catalana que era de 13,69% i també de la comarca del Vallès Occidental que era el 9,60%.

Com veiem en el gràfic 2, **la població estrangera ha disminuït des de l'any 2011** quan 844 persones procedien de països estrangers davant les 725 de l'any 2015. **Entre els anys 2013 i 2015 la població estrangera ha tingut una variació negativa de 8,11%**. Aquesta és una tendència que s'ha donat a tot Catalunya. La variació el 2014 i el 2015 va ser de -5,98 i -5,61 respectivament. En canvi, la població espanyola a Badia augmenta lleugerament entre els anys 2013-2015 (0,27%). És doncs la població estrangera la que marxa de la ciutat retornant als països d'origen o cercant noves oportunitats laborals a altres ciutats europees.

Gràfic 2. Evolució de la població estrangera

Font: Idescat

Pel que fa a les nacionalitats, les 5 nacionalitats més nombroses són, per ordre, les poblacions **marroquina, peruana, guineana equatorial, romanesa i equatoriana** (segons dades padró 2015).

Cal considerar també la **presència de famílies gitanes** a Badia del Vallès per la seva especificitat. Tot i que no disposem de dades estadístiques, l'estudi sobre l'impacte del PDCa Badia del Vallès, elaborat l'any 2014, parla d'unes 400 persones de cultura gitana al municipi. Tant aquest estudi, com la diagnosi del PLINC², assenyalen algunes característiques d'aquest col·lectiu que cal tenir en compte per poder garantir la seva incorporació a la comunitat en igualtat de condicions (s'assenyalen temes com la desigualtat de gènere, les deficiències en la xarxa de representativitat, un major absentisme escolar o un baix nivell formatiu de les persones adultes).

Taula 2. Nacionalitat de la població (2011-2015)

Nacionalitat (% total població)	2011	2013	2015	Variació punts percentuals	
				2011 - 2013	2013 - 2015
Total població espanyola	93,81%	94,17%	94,63%	0,36	0,46
Àfrica	3,77%	3,55%	3,33%	-0,22	-0,23
Amèrica	1,52%	1,32%	1,19%	-0,21	-0,13
Àsia	0,17%	0,21%	0,19%	0,04	-0,02
Europa	0,72%	0,75%	0,67%	0,04	-0,08
Resta del món	0,00%	0,00%	0,00%	0	0
Total població estrangera	6,19%	5,83%	5,37%	-0,36	-0,46

Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona

Segons els mateixos estudis (Informe PDC i diagnosi PLINC), Badia té un **nivell socioeducatiu baix**. El nivell d'estudis superiors és 10 punts per sota la mitjana catalana, hi ha un baix nivell d'estudis post-obligatoris i un nivell elevat de no acreditació a l'ESO, que l'any 2010 rondava el 50% (Font: Informe EINA-TET).

3.2. Indicadors sobre la realitat econòmica

Una altra característica de Badia del Vallès que també s'explica per la seva història és la **limitació en la seva capacitat d'autofinançament** (segons el mateix informe del 2014 del PDC, el dèficit estructural era del voltant del 30%) i, d'altra banda, té "una enorme pressió per mantenir impostos i taxes baixes i serveis gratuïts, i assumptió per part de l'Ajuntament de despeses que en altres ciutats corresponen als particulars" (informe PDC, 2014). Les limitacions venen pel fet que al municipi **no hi ha sòl industrial**, que podria generar ingressos, i l'impost sobre béns immobles (la principal font d'ingressos dels municipis) està molt per sota de la mitjana de Catalunya. Altres impostos, com el d'activitats econòmiques, són residuals, ja que Badia és un municipi bàsicament residencial i no té espai per expandir-se.

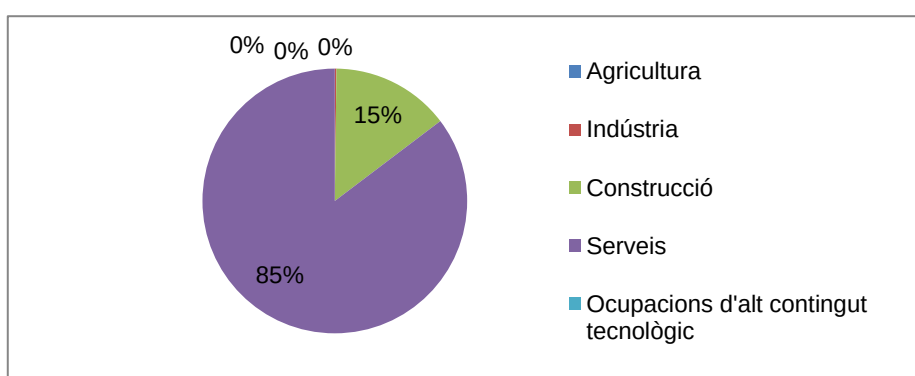
² Pla Inclusió Social de badia del Vallès "Cultivem Badia". Àrea d'acció social i cultural. Ajuntament de Badia del Vallès. Octubre 2010, d'ara endavant PLINC

Mercat laboral

Segons dades extretes del Pla de Desenvolupament Comunitari, la població de Badia ha patit fortament la crisi degut a la composició sociològica de les persones treballadores, majoritàriament destinades al sector de la construcció, la indústria i els serveis.

Actualment, el sector econòmic predominant és el **sector serveis**, el 85% de les persones assalariades treballa en aquest sector (dades 3r trimestre 2016). Sembla que hi ha absència d'activitat econòmica més enllà de la comercial.

Gràfic 3. Persones assalariades per sectors econòmics a Badia al III trimestre de 2016 (%)

Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona

Badia té una **taxa d'atur del 21,40%** (segons dades de novembre 2016), **cinc punts per sobre de la mitjana de Catalunya**, que se situa en el 15,5%. S'observa una **diferència significativa per sexe**, el percentatge de dones aturades (24,4%) és superior al dels homes (18,6% dels homes estan a l'atur).

Per edats, destaca l'atur juvenil ja que **el 33% dels joves menors de 25 anys estan en situació d'atur**. Les persones estrangeres en situació d'atur representen un 7,8% del total d'atur a la ciutat.

Taula 3. Persones aturades registrades a Badia. Novembre 2016

Taxa d'atur registrat	21,40%
Variació anual	-10,29%
Variació 2012-2016	-32,34%
Homes	18,61%
Dones	24,44%
De 16 a 24 anys	33,33%
De 25 a 34 anys	17,94%
De 35 a 44 anys	16,72%
>44 anys	25,42%
Atur registrat població estrangera	102
Variació anual	-17,07%

Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona

Despesa social

Badia és el municipi català amb el PIB per habitant més baix de Catalunya. Amb 5.500 euros, se situa a la cua de municipis catalans. Segons dades d'Idescat, Badia és el **municipi de Catalunya amb menys renda familiar per habitant (13.800 euros)**. Aquesta situació, sumada a l'elevada taxa d'atur, explica que entorn **el 30% de la població de Badia, segons dades 2016, rebin assistència de Serveis Socials** de l'Ajuntament. Pel que fa a les problemàtiques ateses per Serveis Socials, gairebé la meitat són de tipus econòmic.

3.3. Equipaments del territori

A Badia hi ha diferents equipaments que donen servei a la població i que són espais de relació i convivència entre les diferents persones del municipi. Els presentem ordenats per temes:

- **Educació:** Servei Educatiu del Vallès Occidental, Centre de Formació d'Adults Badia del Vallès, 2 Llars d'infants públiques, 2 Instituts, 3 CEIP
- **Cultura:** Centre Antonio Machado, Biblioteca Vicente Aleixandre, Auditori Municipal
- **Cívic i social:** Centre Cívic, Edifici El Molí, Llar del jubilat i pensionista i Centre de dia
- **Salut:** Centre d'Assistència Primària
- **Esports:** Complex Esportiu, Cruyff Court Sergio Busquets i Poliesportiu.
- **Joventut:** Casal de Joves
- **Infància:** Casal dels Infants

3.4. Teixit associatiu i altres formes d'acció col·lectiva

Segons el registre municipal d'entitats, Badia del Vallès compta amb un centenar d'entitats, moltes de les quals són associacions culturals i regionals. En aquest apartat apuntem algunes de les entitats que s'han destacat durant la fase d'entrevistes per la seva tasca en relació amb la convivència i la cohesió social.

L'Associació de Veïns és una entitat històrica del municipi que va tenir un paper fonamental als inicis de Badia de reivindicació de drets i de lluita per aconseguir equipaments i serveis. Després d'un temps d'una certa inactivitat, actualment hi ha una nova junta que s'està mobilitzant per temes com el problema de l'amiant, la violència de gènere, la salut, l'envelliment de la població o les clàusules sòl.

Hi ha un **nombre molt important d'associacions culturals i regionals** (Casa Regional Castilla La Mancha, Can Sant Feliu, Asociación Andaluza Virgen del Carmen, etc.). Organitzen activitats de promoció de la cultura, però hi ha una escassa col·laboració entre elles. Quant a joventut, destaquen l'Associació Integrant Músics Joves de Badia i l'entitat de hip hop "Los bloques hablan", que tot i que no està impulsada per joves, n'hi ha molts que en formen part.

En **temes de gènere**, hi ha una associació de dones gitanes Tumenge Cali i, l'associació de veïns té la vocalia "Trenquem el silenci" que treballa per conscienciar i fer visible situacions de violència que pateixen les dones. A l'àmbit social destaquen la Fundació Tallers i el Centro Cultural Islámico.

Les **entitats esportives** tenen un paper important al municipi ja que ofereixen activitats per a joves i infants, destacant el Club de Futbol i el Club de Natació com les entitats més actives.

Com entitats de segon nivell, destaca a **Federació d'Entitats Culturals (FEC)**, que aglutina diferents entitats d'àmbit social i cultural i manté una relació de col·laboració amb l'Ajuntament. La FEC està present en diferents processos que s'impulsen des de l'administració, com el projecte URBACT o els pressupostos participatius.

3.5. Dades relacionades amb el civisme i la convivència

El registre de dades relacionades amb el civisme i la convivència s'ha obtingut a través de tres fonts d'informació: el Jutjat de Pau, l'Oficina Municipal d'Informació al Ciutadà i la Policia Local. Segons les dades obtingudes, **s'observa un nombre reduït de denúncies per actituds incíviques o per conflictes dins les comunitats de veïns.**

Quant als **actes de conciliació treballats al Jutjat de Pau**, s'observa una disminució dels actes globals de conciliació (la major part dels quals vinculats als problemes de l'empresa subministradora d'aigua Sorea). En canvi hi ha un **increment dels actes de conciliació relacionats amb comunitats de propietaris**. La majoria d'aquestes actuacions tenen a veure amb **impagaments a la comunitat de veïns** (segons informació del Jutge de Pau). Es fa una funció d'arbitratge i mediació i si no hi ha acord entre les dues parts, es va per via judicial.

Taula 4. Actes de conciliació treballats al Jutjat de Pau. 2014-2016.

Any	Actes de conciliació*	Actes de conciliació relacionats amb comunitats de propietaris
2016	45	27
2015	70	13
2014	93	5

Font: elaboració pròpia a partir dels llibres d'actes del jutjat de pau

*La major part de problemes estan relacionats amb l'empresa d'aigua Sorea

Si ens fixem amb les dades facilitades per l'OMIC, a l'Ajuntament **s'han obert 17 procediments sancionadors en relació a diferents articles de l'ordenança municipal** (10 al 2015 i 7 al 2016). D'aquests, **7 tenien relació amb sorolls i molèsties veïnals i 10 amb el control i tinença d'animals domèstics** (no recollir deposició fecal d'un gos, gos que borda en reiterades ocasions, donar de menjar als coloms, brutícia d'animal domèstic a la via pública o animals perillosos sense corretja i sense morrió).

Per últim, i segons dades de la policia local, **l'any 2016 es van registrar 61 denúncies relacionades amb el civisme**, davant les 56 registrades el 2015. Gairebé la meitat de les denúncies (un total de 25) tenen a veure amb l'accés a instal·lacions municipals fora de l'horari d'obertura. També destaquen les denúncies registrades per consumir begudes fora d'establiments.

Taula 5. Denúncies a la Policia Local relacionades amb l'ordenança de civisme (2016)

Infracció ordenança municipal	Nombre
Accés a instal·lacions municipals fora de l'horari d'obertura	25
Consumir begudes fora d'establiments, espais i recintes autoritzats per l'Ajuntament	11
Dipositar o llençar matèries o objectes de qualsevol naturalesa (runes, fustes, electrodomèstics, mobles). Així com el disposat a l'OO.MM de neteja	5
Molèstia sorolls animals	4
Rentar i reparar vehicles als espais de domini públic	4
Embrutar les vies i/o espais públics amb deposicions fecals de gossos, com també dipositar les defecacions dels animals fora dels llocs destinats a tal fi	3
Talar arbre o arbustos sense autorització. Fixar elements a arbres sense autorització	3
Cantar, cridar vociferar a qualsevol hora del dia o de la nit en la via pública, en les zones de pública concurrència i en vehicles del servei públic	2
Circular per la via pública amb un animal que no estigui sota control, mitjançant cadena i/o morrió, segons els casos previstos en l'articulat d'aquesta ordenança	2
Realitzar obres en el domicili sense autorització	1
Venda ambulant	1
Total	61

Font: Memòria Policia Local 2016

Idees clau

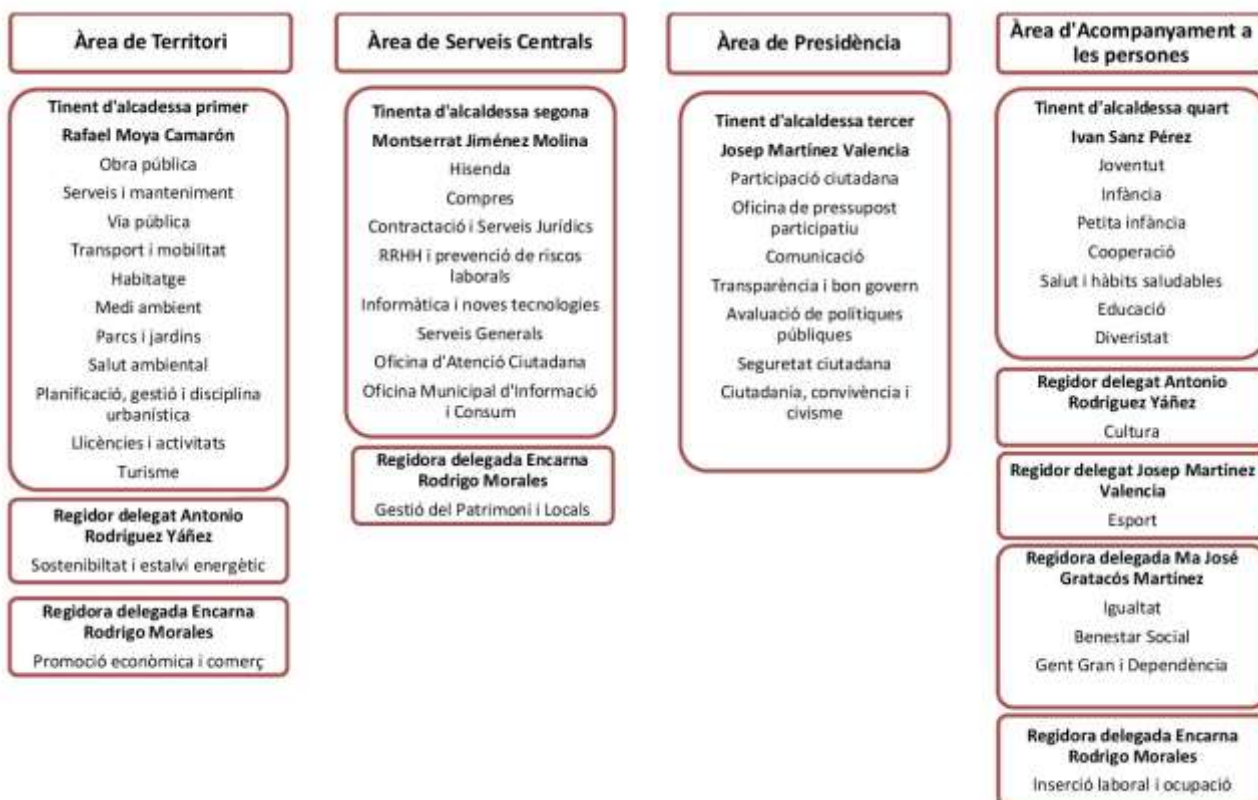
- **Pèrdua de població:** La població ha disminuït un 13 % entre els anys 2000 i 2015.
- És la ciutat amb la **densitat més elevada de l'Estat**. Té 13.502 habitants amb un territori que no arriba al kilòmetre quadrat.
- **Percentatge de població estrangera inferior a la mitjana catalana.** 5,3 % població estrangera l'any 2016 (meitat d'origen magribina).
- **100% habitatge de protecció oficial.**
- Absència d'**activitat econòmica** més enllà de la comercial i absència de sòl industrial.
- Dèficit econòmic estructural.
- **21,40% d'atur**, 33% d'atur juvenil i una **renda familiar de 13.800 euros** (de les més baixes de Catalunya).
- **30% de la població atesa per serveis socials** a 2016.
- **Teixit associatiu ric**, però amb problemes de falta de renovació de les juntes i poca obertura/relació entre elles.
- Es registren **poques denúncies relacionades amb l'ordenança de civisme** a la policia local.
- **L'OMIC i el Jutjat de Pau reben poques demandes de mediació** majoritàriament relacionades amb els sorolls i amb l'impagament de les comunitats de veïns.

4. Mapa de serveis i de les polítiques de gestió per a la convivència

4.1. Estructura municipal

Segons el cartipàs municipal de l'equip de govern al mes de març 2017, l'**Ajuntament de Badia s'estructura en quatre grans àrees**: Territori, Serveis Centrals, Presidència i Acompanyament a les Persones.

Organigrama municipal Tinences d'Alcaldia i Regidores

- **Àrea de Presidència.** Dins aquesta àrea s'hi ubiquen serveis amb una visió transversal i estratègica. Destaca: **Participació Ciutadana; Servei de Ciutadania, Convivència i Civisme; Seguretat Ciutadana.** El fet de dependre de l'Àrea de Presidència ens fa entreveure que hi ha una voluntat política d'entendre la convivència i la participació com quelcom transversal que ha d'impregnar totes les àrees de l'ajuntament.

Tot i aquesta estructura, el Servei de Convivència continua treballant de facto amb l'**Àrea d'Acompanyament a les Persones** que és l'àrea de la qual depenia en les anteriors legislatures.

- **Àrea d'Acompanyament a les Persones.** Tal i com es veurà en el proper apartat, part dels programes de promoció de la convivència i de la cohesió social es desenvolupen des de Serveis ubicats a l'Àrea d'Acompanyament a les Persones (Educació, Benestar Social, Infància, Petita Infància, Pla de Desenvolupament Comunitari, etc.).

Fins el juny, l'Àrea ha comptat amb un Cap d'Àrea que va fer funcions de tècnic d'educació durant un temps.

Tot i que dins l'organigrama es dibuixa el Servei d'Igualtat i el Servei de Salut i Hàbits Saludables, a mes de març de 2017 l'Ajuntament no disposava de personal tècnic en aquest àmbit. Al mes de juny es va incorporar una tècnica d'igualtat i d'educació. Malgrat la manca de recursos tècnics, es dona resposta a problemàtiques i necessitats amb els recursos actuals.

Els diferents serveis vinculats a l'Àrea funcionen autònomament, com a serveis independents i es percep **poca coordinació entre els mateixos**.

- **Àrea de Territori.** Dins aquesta àrea s'incorporen els serveis relacionats amb el manteniment de la via pública, medi ambient, urbanisme, etc.

Relacions entre àrees i serveis

Segons el que s'ha pogut observar a partir de la consulta de l'organigrama i de les visions extretes de les entrevistes, hi ha **poca relació** entre l'Àrea de Territori i l'Àrea d'Acompanyament a les Persones. Aquesta manca de relació també s'ha observat entre l'Àrea de Territori i el PDC.

Cal tenir en compte que els reptes de la gestió de la convivència passen per la necessitat d'articular respostes transversals i globals a les diferents problemàtiques.

4.2. Programes per promoure la convivència a Badia del Vallès

La promoció de la convivència és quelcom que s'aborda des de diferents prismes i àrees de l'administració. L'objectiu d'aquest apartat és presentar els principals programes de promoció de la convivència a Badia, projectes que de manera directa o indirecta treballen en aquesta línia.

Els programes s'emmarquen en el **Pla d'Actuació Municipal** i en el **Pla d'Inclusió Social "Cultivem Badia"** iniciat el 2007. Aquest Pla actua com a **programa marc per promoure la convivència i la cohesió social al municipi** i ha esdevingut un **pla paraigües** dels diversos plans ja existents al municipi. Té un enfocament multidimensional dels problemes i de les seves respostes, i una metodologia basada en la participació i visió estratègica. El lema "Cultivem Badia" il·lustra el rerefons del PLINC i la feina que es fa des de les diferents àrees de l'Ajuntament, des dels plans, teixit associatiu,...

El PLINC es va concebre com un **model de treball transversal** (és a dir a partir de la cooperació de tots els departament implicats) i participatiu (incloent la ciutadania) per intervenir eficaçment davant de les situacions d'exclusió social. Suposa per tant, una reorganització interna del treball municipal d'acció social.

Anualment es fa un recull de les diverses actuacions inclusives que es fan des de l'Ajuntament i que compleixen amb els objectius marcats pel PLINC.

La mediació comunitària és una de les accions previstes en el pla, concretament en l'eix 15 que versa sobre la convivència i els models de relació. Enguany es vol fer un pas més, redactar un informe anual i dissenyar un **observatori amb indicadors d'exclusió social**.

Projectes per promoure la convivència i la cohesió social al municipi

1. Pla de Desenvolupament Comunitari

Responsable del programa: Tècnica de PDC

El PDC de Badia es va crear l'any 2002 i des d'aleshores s'han impulsat processos, iniciatives i projectes que s'han consolidat i que els veïns i veïnes s'han fet seus. Algunes línies de treball iniciades pel PDC s'han traspassat a altres espais de treball (municipals o de la comunitat) i d'altres es continuen portant des del programa³.

S'han desenvolupat més de 40 projectes al llarg dels gairebé 15 de PDC. Actualment hi ha diversos projectes que treballen directament o indirectament per millorar la convivència a Badia:

³ L'impacte del PDC a Badia del Vallès. Febrer 2014.

Línia de treball - Respostes comunitàries a la crisi:

- **Servei d'intercanvi de roba.** Projecte que planteja respondre a les necessitats bàsiques de les famílies des d'una perspectiva comunitària (implicació dels mateixos beneficiaris en la gestió del servei, diversitat d'edat i origen en l'equip de voluntaris). És una oportunitat per fomentar la convivència a partir del coneixement mutu de les persones que s'impliquen en la mateixa gestió del servei. Actualment compta amb unes 300-400 famílies beneficiàries, la majoria dones (inicialment l'utilitzaven sobretot dones marroquines però ara s'ha ampliat a altres grups de persones). És un servei molt ben valorat.
- **Botiga Social (Olivera).** És un nou servei de repartiment d'aliments que vol integrar les mateixes persones usuàries en la gestió del projecte. Projectes com aquests permeten trencar determinats rumors i normalitzar la diversitat que forma part de Badia, fent-la visible. Actualment hi ha entre 300 i 400 famílies beneficiàries, sobretot famílies sense ingressos o amb pocs ingressos.
- **Hort Comunitari.** Projecte que es va posar en marxa el 2014 com un espai de pràctiques per a persones aturades i amb diferents plans d'ocupació (agricultura ecològica). Està ubicat en un terreny de 2000 metres quadrats. Al finalitzar els plans d'ocupació es va proposar que el gestionés la comunitat amb voluntariat. Les persones voluntàries es poden emportar part de la collita i la resta es porta a la Botiga Social (són dos projectes entrelligats). Hi ha certes dificultats en ser un hort comunitari que depèn de voluntariat. S'intenta fer difusió també a la Botiga per demanar col·laboració.

Línia de treball - Millora dels espais verds de Badia (Projecte Cultivem la Natura):

La degradació dels espais públics i dels espais verds és un motiu de preocupació per la població de Badia. Hi ha molts espais verds que quan estan ben cuidats milloren la qualitat de l'entorn. Per això s'està treballant des d'una perspectiva comunitària per recuperar una imatge positiva de la ciutat implicant els veïns i veïnes en la millora dels espais. Es fa a partir de dos projectes:

- **Itineraris botànics per Badia.** L'objectiu del projecte és posar en valor el patrimoni vegetal de la ciutat i aportar mirada positiva del que té Badia. S'han creat amb un grup de veïns i veïnes. L'objectiu és ensenyar la biodiversitat, exemples positius de jardins cuidats per les comunitats de veïns... També es va fer una exposició sobre la riquesa de la natura a Badia, el blog "Badia Natura" on es pot trobar informació sobre plantes.
- **Procés de transformació d'una plaça pública.** Procés que volia convertir una plaça deteriorada (amb dues pistes de petanca abandonades) en un espai de plantació de flors i plantes. Hi participen un grup de veïns i veïnes, persones amb discapacitat funcional de la Fundació Tallers i grups de nens i nenes del Casal dels

Infants. És un espai d'implicació de la comunitat en la millora de l'espai públic i de sensibilització a la població sobre la importància de la implicació i coresponsabilitat dels veïns en la cura de l'entorn. En aquest tipus de projectes costa el seu manteniment i la seva continuïtat.

Línia de treball - Diversitat i Convivència

El PDC i el Servei de Diversitat i Convivència de l'ajuntament van iniciar accions i programes per donar resposta a certs rumors que s'estenien entre la població i que culpabilitzaven les persones d'origen marroquí i la població gitana de beneficiar-se de manera privilegiada dels recursos públics.

Arran de la detecció d'aquesta rumorologia i per evitar l'aparició de prejudicis i estereotips, es van crear espais de trobada i de coneixement mutu com la Festa del Xai, la Festa de la llengua materna, Badia Cosmopolis o Trobadia, entre altres. En el algun període es va comptar amb agents antirumors.

2. Projecte Comunitats de Veïns

Responsable del programa: Tècnica de participació

Projecte liderat des de l'Àrea d'Acompanyament a les Persones i concretament des del Servei de Participació. Es va iniciar el juny del 2015 amb l'objectiu de promoure la comunicació i el diàleg entre l'Ajuntament i les comunitats de veïns de Badia. El grup està format per veïns i veïnes que volen ser interlocutores entre l'Ajuntament i els seus veïns de la comunitat. S'organitzen trobades mensuals i es tracten temes que els veïns proposen.

La majoria de temes que es treballen a les reunions estan relacionats amb la convivència i són un bon indicador per conèixer l'estat d'aquesta. Els temes més recurrents són: morositat a les escales, amiant, plagues de rates, neteja de la via pública, sorolls. En el cas de la neteja s'ha creat una comissió de seguiment per treballar la problemàtica.

La iniciativa es valora positivament tot i que es considera que caldria implicar altres àrees de l'Ajuntament. També cal fomentar el traspàs d'informació entre els veïns i veïnes que assisteixen a les reunions i la resta de comunitat. El projecte està en període de redefinició.

3. Mediació ciutadana

Responsable del programa: Tècnica de participació ciutadana i convivència. Els educadors socials fan tasca de mediació als Instituts.

L'Ajuntament no compta amb un servei de mediació propi, tot i que hi ha voluntat de tenir-ne un des de l'any 2012, però per manca de recursos no s'ha pogut estructurar.

Puntualment s'havia col·laborat amb la Generalitat de Catalunya per fer mediació amb la comunitat gitana, però no va acabar de funcionar (segons les entrevistes).

Actualment s'utilitza el **Servei Itinerant de Mediació Ciutadana de la Diputació de Barcelona** que ofereix l'atenció de professionals imparcials per arribar a punts d'acord entre dues parts en conflicte.

En paral·lel a aquest servei itinerant, **des de l'Àrea d'Acompanyament a les Persones s'assumeixen mediacions puntuals** (amb intervenció de les tècniques de participació i convivència). Aquestes mediacions es poden assumir perquè són limitades. Val a dir que a Badia moltes situacions de conflicte veïnal es resolen directament entre les mateixes persones afectades i en casos concrets intervé la policia local. Caldria veure com evolucionaria la demanda de servei de mediació una vegada es posés en marxa el servei i se'n fes difusió.

Fins l'any 2009, es va desenvolupar un programa de **Mediació als Instituts** que comptava amb una tècnica responsable. La mediació als instituts continua en funcionament de manera autònoma amb el suport dels educadors i les educadores socials (que hi dediquen pocs recursos per manca d'hores). El bon funcionament d'aquestes actuacions depenen de la importància que dóna el centre al projecte, quina persona coordina la mediació, i el perfil de persones que fan de mediadors⁴.

4. Consell d'Infants

Responsable del programa: Tècnica de participació ciutadana i convivència

L'any 2016 es va constituir el Consell d'Infants de Badia amb l'objectiu d'apropar els infants als **canals de participació** democràtica, sensibilitzar-los sobre els **valors del diàleg, la convivència** i el treball compartit i fer-los responsables del seu entorn immediat. Així doncs, el Consell d'Infants és l'espai que serveix de via d'aprenentatge en l'adopció d'una cultura cívica de compromís amb la ciutat. Una de les primeres actuacions realitzades ha estat **reflexionar i proposar actuacions per millors les actituds cíviques dels veïns i veïnes**.

5. Espais familiars 0-6 anys

Responsable del programa: Tècniques de Petita infància

Aposta municipal per dissenyar aquests espais com universals i gratuïts. Compten amb un espai on es troben els matins de dilluns a dijous. A les tardes s'utilitza l'escola bressol. Estan adreçats als diferents moments de la criança i educació: Preparant l'arribada (dones embarassades); Som un més! I ara què? (mares i pares amb nadons

⁴ Segons resolució ENS/585/2017, de 17 de març, els centres educatius han de tenir Plans o projectes de Convivència abans del març del 2020. En aquest sentit, des del Servei d'Educació de l'Ajuntament de Badia es vol donar un suport en la realització d'aquests plans.

acabats de néixer); Viure en família (diferents grups per a famílies amb nadons a partir del sisè mes fins a P5); i Assessorament familiar.

Les tècniques es coordinen de manera informal amb l'EAP, Serveis Socials i el Servei de la Dona (psicòloga).

Són espais de relació i coneixement mutu molt ben valorats per les persones responsables del programa. Es tracten temes relacionats amb la criança però indirectament **és una oportunitat per treballar altres aspectes com la convivència, la relació entre cultures, etc.** La participació als diferents espais és d'una mitjana de 20-25 persones.

6. Servei d'Adolescència

Responsable del programa: 2 educadors

Funciona com un servei propi per poder treballar independentment dels Serveis Socials d'Atenció Primària, però de manera coordinada. Treballen amb xarxa amb diferents serveis de l'Ajuntament susceptibles de tractar amb adolescents. Impulsen actuacions conjuntament amb altres serveis, per exemple: Carnestoltes, programa de voluntariat, etc. Totes les actuacions que es desenvolupen són per promoure la convivència.

L'objectiu del servei és intervenir on hi ha els joves, contactar amb l'adolescent, generar vincle, acompanyar-lo en la seva evolució i facilitant eines. Es fan activitats diverses depenent dels interessos i propostes dels mateixos adolescents.

Treballen en 5 escenaris:

1. Equipaments
2. Xarxes socials
3. Escoles i Instituts (projecte delegats: acompanyament a l'hora de portar projectes comunitaris dins i fora dels IES)
4. Carrer
5. Entitats

7. Accions de prevenció de les violències entre les i els joves

Durant el 2002, l'Ajuntament de Badia del Vallès va iniciar un pla local de prevenció de les violències que afecten els i les joves. El projecte tenia un enfocament integral, potenciava el desenvolupament positiu i la implicació de tota la comunitat. Liderat des de l'ajuntament, treballava de manera transversal amb escoles, instituts i activitats extraescolars. El caràcter innovador del model d'intervenció i el seu èxit va fer que s'extrapolés a altres municipis catalans i es va publicar una guia⁵.

⁵ VVAA. L'abordatge integral de les violències que afecten les persones joves. Un model d'intervenció local de promoció de la convivència i prevenció de les violències. Departament de Benestar i Família. Generalitat de Catalunya. Desembre 2013.

Tot i els seus efectes positius, **el programa va finalitzar l'any 2009** per la manca de recursos humans (la tècnica responsable del projecte es va destinar a una altra àrea de l'Ajuntament). Actualment es continuen fent accions concretes en aquesta línia però sense programa pròpiament dit, sense recursos humans per garantir el seu èxit (projecte delegats – educadors).

8. Dinamització d'activitats culturals

Responsable del programa: Tècnica de cultura

Des del Servei de Cultura no es treballa directament per la promoció de la convivència, fins ara hi havia una visió de la cultura molt desarrelada del territori. S'han organitzat activitats culturals seguint principalment el calendari festiu.

Tanmateix, en aquests moments hi ha la voluntat de canviar l'orientació del Servei i **promoure activitats culturals com a element integrador i cohesionador de la població**. S'han incorporat les entitats en el disseny de festes com la Festa Major. També s'està començant a redactar un reglament d'espais participatius que inclou qualsevol equipament on es puguin fer activitats socioculturals (centre cívic, locals,...) per arribar a acords sobre el seu ús que totes les entitats sentin seus i respectin. De tota manera, aquest canvi d'orientació sembla que respon més a la voluntat de la tècnica que a una estratègia dissenyada a nivell d'àrea o ajuntament.

9. Activitats esportives

Responsable: Cap del Servei d'Esports

Des del Servei d'Esports es treballa la convivència principalment col·laborant amb l'equip d'educadors (Servei d'Adolescència). Destaquen:

- **Lliga de futbol d'Adolescents** (Esports i Serveis Socials). S'organitza lliga d'esports amb nens que estan molt al carrer. A partir d'aquesta activitat, els infants adquireixen hàbits, van al gimnàs, compleixen les normes dels equipaments esportius,...
- **Camp futbol Cruyff - Fundació Cruyff** (conjunt amb educadors). Adolescents que participaven de la lliga, passen a ser formadors/monitors de les activitats de la Fundació Cruyff.
- **S'està treballant en un projecte d'inclusió social basat en el rugby** amb l'objectiu de promoure un esport diferent al futbol i on es transmeten valors.

El responsable tècnic del complex esportiu valora positivament la incorporació d'una persona marroquina i una de cultura gitana a la recepció de l'equipament per facilitar amb totes les persones usuàries del servei.

10. Campanyes de civisme

Responsable: Servei de Medi Ambient

Des del Servei de Medi Ambient es fan campanyes de civisme i conscienciació per temes puntuals. S'han fet campanyes per promoure la recollida d'excrements d'animals, reduir la presència de rates i actualment s'està preparant una campanya per la recollida de voluminosos. Aquestes campanyes tenen un impacte puntual mentre funciona la campanya (que es minimitza el problema).

11. Projecte Urbact

Responsable del programa: Cap de l'Àrea de Territori

Badia del Vallès ha estat seleccionada per formar part del projecte europeu URBACT que té com a objectiu definir de manera col·lectiva les actuacions prioritàries que cal desenvolupar en els pròxims anys per transformar el municipi i millorar la qualitat de vida dels seus habitants. El programa connecta 17 ciutats europees que durant el 2017 faran el seu Pla d'Acció Local per treballar la millora urbana des d'un punt de vista global.

Al llarg del darrer any, a Badia s'han desenvolupat els treballs de redacció de la primera fase del pla, que ha consistit a realitzar una anàlisi i una diagnosi profundes de la situació de la ciutat, a través d'un equip motor format per les dues administracions i un grup de veïns i veïnes de la ciutat, l'anomenat Grup Central de Debat.

El projecte està en la seva fase inicial i no s'ha pogut accedir a documentació.

12. Seguretat ciutadana

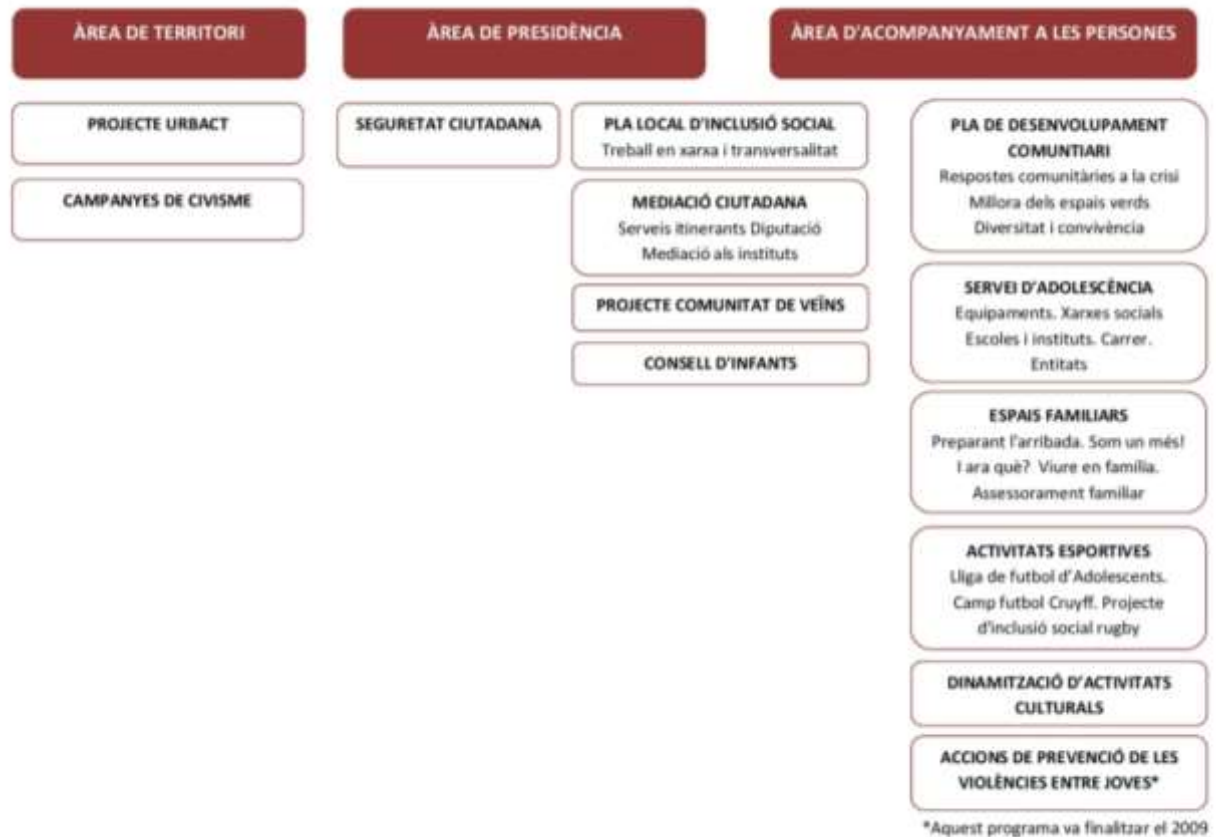
Responsable: Policia local

En matèria de civisme, la policia local té sobretot una funció sancionadora, tot i que també fa tasques de prevenció a través de la presència policial al carrer (funció dissuasòria) i a través de la informació a les xarxes socials.

Es planteja el fet de poder fer una funció mediatadora sempre i quan es compti amb recursos (formació, ordenança).

Hi ha dificultats per poder sancionar per la **manca d'una ordenança de civisme i convivència actualitzada que empari les accions sancionadores.**

Programes per promoure la convivència a Badia del Vallès

Idees clau

- El **Servei de Ciutadania, Convivència i Civisme** depèn de l'Àrea de Presidència. Centralitat d'aquest servei, voluntat de ser transversal en totes les àrees. Tanmateix aquest servei treballa sobretot amb l'Àrea d'Acompanyament a les Persones.
- Badia compta amb un **Pla de Desenvolupament Comunitari** i un **Pla d'Inclusió Social**.
- Es desprèn una **manca de visió estratègica i planificada de com treballar la convivència a la ciutat**. Es fan projectes des de molts serveis però no hi ha una planificació global.
- L'Àrea d'Acompanyament a les Persones aglutina **diversos serveis que funcionen majoritàriament de manera autònoma i independent**, amb poca coordinació entre ells.

- El projecte **Comunitats de Veïns** ha arrelat com una eina de comunicació i participació entre ajuntament i veïns/veïnes.
- **No es compta amb servei de mediació propi** però sí amb el suport del Servei de Mediació Itinerant de la Diputació de Barcelona.
- Badia **no compta amb una ordenança de civisme i convivència actualitzada**, fet que dificulta l'actuació de la policia local.
- **Accions pro-actives amb adolescents a diferent àmbits** (carrer, equipaments, entitats, escoles i instituts, xarxes socials).
- La **coordinació entre serveis existeix puntualment** i de manera informal, per necessitats puntuals.
- Poca relació entre l'Àrea d'Acompanyament a les Persones i l'Àrea de Territori. El **projecte URBACT** pot ser una oportunitat per treballar la convivència i la inclusió social des d'una perspectiva global.

5. Mapa de visions sobre la convivència

A través de la diagnosi hem pogut conèixer la realitat de Badia del Vallès en matèria de convivència, a nivell estadístic i documental, i analitzar els elements clau per a la gestió de la promoció de la convivència al municipi. En aquest apartat recollim la vessant més qualitativa, incorporant la veu dels serveis municipals.

Les conclusions de la diagnosi de la informació obtinguda a través de les 14 entrevistes a personal tècnic de l'Ajuntament s'ordenen a partir de quatre eixos temàtics que s'expliquen a continuació, i es presenten en forma de taula. Cada taula agrupa les conclusions diferenciant les debilitats de les fortaleeses.

- **Eix 1. Realitat sociodemogràfica i aspectes generals.** Aquest eix mostra els punts forts i els punts febles de l'estructura social, econòmica i demogràfica de la ciutat de Badia en relació a la convivència.
- **Eix 2. Participació i teixit associatiu.** Per enfortir la convivència és imprescindible tenir una ciutadania activa, que formi part de la ciutat en igualtat de condicions i l'administració pública té un paper important en aquest sentit. Aquest eix recull les visions del personal tècnic respecte el teixit associatiu.
- **Eix 3. Espai públic i equipaments municipals com espais de convivència i cohesió social.** Aquest eix analitza l'ús que es fa dels espais públics (places, carrers on la ciutadania fa diferents usos) i dels equipaments municipals (escoles, instal·lacions esportives, casal de joves, biblioteca, serveis municipals) com espais de convivència i de foment de la cohesió social. En aquest apartat també hi hem inclòs les comunitats de veïns, ja que molts cops tracten temes de jardins, espai entre blocs, etc.
- **Eix 4. Gestió de la convivència, treball en xarxa i transversal.** Aquest eix fa referència a com es gestiona la convivència a Badia, i posa de manifest la necessitat d'articular respostes transversals i globals als reptes que planteja la gestió de la convivència.

Eix 1. Realitat sociodemogràfica i aspectes generals.

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
• En general, hi ha una percepció positiva de l'estat de convivència a Badia del Vallès. • D'altra banda, els conflictes que hi ha estan molt focalitzats. • Percepció que no hi ha problemes ni amb la població immigrada ni amb la població gitana, que està molt integrada. • Es registren poques denúncies relacionades amb l'ordenança de civisme a la policia local. • L'OMIC i el Jutjat de Pau reben poques demandes de mediació majoritàriament relacionades amb els sorolls i amb l'impagament de les comunitats de veïns. Es fa una funció d'arbitratge i mediació i si no hi ha acord entre les dues parts, es va per via judicial. • La bona convivència es deu probablement a les característiques del municipi: cohesió veïnal, tothom es coneix. Badia no ha perdut el sentiment de poble, hi ha una confiança entre veïns que no es dona a altres ciutats. • A Badia hi ha un sentiment molt fort de pertinença. • No hi ha sensació d'inseguretat i es viu tranquil. • Tot i tenir edificis molt alts, els espais verds entre els blocs són molt grans. Aquesta característica, juntament amb el fet que hi ha	• El model d'urbanització vertical i densificat en espais "illa" limita l'articulació urbanística i té efectes importants en la convivència. La densitat de veïns en un mateix bloc de vivendes implica més probabilitats que hi hagi problemes de convivència a les comunitats. • La capacitat real d'actuació de l'ajuntament davant les necessitats del municipi és molt reduïda. Ciutat molt subvencionada i subvencionadora. • El pensament negatiu dels propis veïns i veïnes està molt incorporat: "Badia és el que és, no hi ha res a fer". Amb el que comporta de conformisme, i falta d'implicació a la vida pública. • Visió negativa i estereotipada de Badia sobretot des de l'exterior (costa trobar notícies positives de la ciutat). • Percentatge elevat de persones que depenen de les ajudes de l'administració (dades PIRMI). Això genera una relació de dependència que pot comportar una manca de sentiment de responsabilitat cap allò públic. • Hi ha alguns models de relació molt durs i masculinitzats. Aquesta duresa pot convertir-se en agressivitat i fins i tot en violència. Aquests models de relació poden tenir efectes en la convivència entre els veïns o en qualsevol espai associatiu o de relació entre ajuntament i veïns.

costum d'estar-se al carrer , fa que siguin espais amb un potencial important per treballar la cohesió social i el coneixement mutu. • El sistema de mobilitat de Badia afavoreix la convivència: hi ha pocs vials i no són vies ràpides, fet que facilita que la mainada pugui estar més al carrer sense tant de perill. És un municipi petit i ben comunicat, on tot és accessible. • El fet que sigui una comunitat petita, on tothom es coneix, fa que moltes resolucions de conflictes es facin de manera més informal. • Sensació que els problemes socials afecten tothom per igual en tractar-se d'una població sociològicament molt homogènia (per exemple els desnonaments). El fet de tenir problemàtiques comunes facilita que la gent s'entengui.	• És una societat més aviat conservadora i molt masclista, amb uns models de relació de parella entre els adolescents poc igualitaris. Els casos de violència de gènere entre adolescents han augmentat. • A vegades es resolen conflictes de manera més informal però sense igualtat de condicions. Hi ha gent que no té conflictes perquè ningú no els hi posa límits, ningú s'atreveix a enfrontar-s'hi. Hi ha un certa sensació d'impunitat davant la policia. • Envelliment de la població i les necessitats que s'hi relacionen (problemes de salut, d'accessibilitat, empobriment de la gent gran, etc.) • Hi ha poca relació entre les persones de diferents orígens (coexistència). • Malgrat que el percentatge de població estrangera és baix, hi ha discurs racista (especialment entre els joves i infants). Actualment no crea problemes de convivència reals però és una amenaça que cal tenir en compte. • Hi ha una visió negativa vers les persones d'origen marroquí i vers la població gitana. Existeix la percepció generalitzada que aquests col·lectius acaparen serveis, recursos i ajudes.
---	--

Eix 2. Participació i teixit associatiu.

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
• El teixit associatiu al municipi és molt important, és un dels punts forts a remarcar. Destaca el paper de l'associacionisme veïnal als orígens de Badia per reclamar drets, serveis i equipaments. • Importància de l'associacionisme com agent que fomenta la convivència, el sentiment d'arrelament i la implicació de la ciutadania. • Destaca la tasca de l'Associació d'Integrants de Grups Musicals de Badia (AIGMB) amb joves i adolescents del municipi a través de la música i com a entitat que gestiona el casal de joves. És un espai de convivència i de creixement. • Des del Servei de Cultura de l'Ajuntament, hi ha la voluntat de fer més participatives les festes de la ciutat. • A Badia hi ha diverses entitats que treballen amb temes d'igualtat de gènere (per exemple: Trenquem el Silenci o Tumenge Cali).	• Món associatiu poc divers. El forma una petita minoria. És cert que hi ha moltes entitats però les persones que les mouen són les mateixes. • No totes les entitats que figuren al registre municipal estan actives i algunes generen poques activitats. • Alguna persona assenyala que es donen relacions clientelars amb algunes entitats i una forta dependència de les subvencions. • Un altre punt feble és la poca obertura de les associacions entre elles i l'escàs treball col·laboratiu. • El teixit associatiu està envellit. No hi ha relleu perquè els joves no tenen els mateixos interessos. • Algunes entitats estan molt polititzades i això repercuteix en la relació amb l'Ajuntament.

Eix 3. Espai públic i equipaments municipals com espais de convivència i cohesió social.

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
- Badia destaca per la seva “cultura de carrer” i d’ús de l’espai públic. La gent va molt als parcs i places. Aquesta característica es percep com una oportunitat per a treballar la promoció de la convivència. Bona valoració del projecte de comunitats de veïns, que fa anys que funciona i s’ha establert com un canal de relació amb l’Ajuntament. S’està treballant per millorar-lo i per implicar més a veïns i veïnes, amb la constitució, per exemple, de comissions de treball. - Els equipaments són de titularitat municipal i estan ben valorats. Són accessibles i assequibles per a tota la població. - S’està elaborant un reglament per l’ús dels d’espais participatius (centre cívic, locals) amb les entitats (el reglament inclou qualsevol tipus d’equipament en què es pugui fer una activitats sociocultural). Potencial del projecte URBACT que té com a objectiu millorar la qualitat de vida de la ciutadania a partir del desenvolupament sostenible de la ciutat. Incorpora la ciutadania en el disseny i planificació de l’espai públic.	Comunitats de veïns Puntualment hi ha conflictes d’àmbit privat a les comunitats de veïns que responen més a factors de caràcter personal que a factors socials, econòmics o culturals. - Els conflictes s’originen per impagaments a la comunitat de veïns, neteja de les escales, danys a les zones comunitàries, sorolls, pudors, etc. Detecció de punts de venda de droga en algunes vivendes i a l’entorn de les mateixes. Espai públic L’ús intensiu de l’espai públic en determinats mesos de l’any (sobretot a l’estiu) genera algunes queixes i problemes de convivència. - La població adolescent i jove fa un ús intensiu de l’espai públic a les tardes i això a vegades genera problemes amb veïns. Aquests espais estan molt localitzats, però són itinerants (no és el mateix a l’hivern que a l’estiu, ni durant el dia o la nit). Per aquest motiu, no es pot fer una zonificació del conflicte. - També es detecta una falta de límits en l’ús de l’espai públic

	en general, és a dir, que no es tenen en compte les necessitats o interessos de la resta de població que també hi conviu. • "Síndrome del banc". Alguns joves es troben en bancs per fumar, beure i parlar. Això a vegades genera conflictes de convivència amb els veïns. En aquests casos, la solució de l'ajuntament és treure el banc, però es desplaça el problema cap a un altre lloc. • Problemes de manteniment en alguns jardins de les comunitats. La brutícia d'aquests espais a vegades és causa de l'incivisme d'alguns veïns (llencen escombraries, no es recullen els excrements de gossos, no es fa ús de les papereres, es deixen mobles al carrer sense respectar servei de recollida...). • Degradació d'alguns espais públics degut a la manca de recursos per fer-ne manteniment. • El projecte URBACT no incorpora tots els sectors polítics i socials de Badia i hi ha certes crítiques per falta de transparència i representativitat. Equipaments • En l'ús dels equipaments, algunes entitats actuen com si l'espai fos només seu. Tenen els espais ocupats i no obren la porta ni altres associacions ni a l'Ajuntament. • En instal·lacions esportives, s'han donat situacions de conflicte per l'ús que en feien algunes famílies de població gitana, sobretot a l'estiu (menjar al vestuari, entrades i sortides constants d'infants, etc.).
--	---

	• També s'han generat problemes per la introducció de begudes alcohòliques a la piscina, o la detecció de venda de drogues (les mateixes famílies que ho fan des de casa). • Hi ha pocs espais per a les entitats i alguns d'ells estan en mal estat i molt mal cuidats. D'altra banda, el poliesportiu està molt desaprofitat, ja que només es fa servir la piscina a l'estiu. Hi ha molts locals municipals d'ús comercial buits que es podrien aprofitar. • L'auditori municipal també està en mal estat i té molt poca capacitat.
--	--

Eix 4. Gestió de la convivència, treball en xarxa i transversal

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
- En aquesta legislatura es preveu aprovar una nova ordenança de civisme per fomentar les relacions de respecte, responsabilitat i solidaritat entre la ciutadania, així com regular els mecanismes sancionadors davant actituds incíviques que deteriorin la convivència dels ciutadans. Aquesta normativa és una demanda de diverses àrees i serveis municipals. - Els projectes del Pla de Desenvolupament Comunitari tenen efectes positius en la cohesió social i fomenten la convivència i el coneixement mutu. - El projecte de Comunitats de Veïns genera espais de relació i comunicació entre veïns i Ajuntament. Es generen dinàmiques que permeten que surti la queixa i educar en el debat. - El Pla d'Inclusió té la voluntat de ser el paraigües de les polítiques municipals. - El Servei de Medi Ambient impulsa campanyes de conscienciació i civisme anuals que tenen un impacte puntual (recollida d'excrements de gossos, presència de rates, voluminosos,...). - Des de diferents programes de l'Àrea d'Acompanyament a les Persones es treballa per promoure la convivència a la ciutat. Destaquem: - Espais familiars 0-6 anys són una aposta de l'ajuntament com espais on treballar el respecte, la convivència entre	- La manca d'una ordenança de civisme i convivència actualitzada comporta dificultats en el treball diari de serveis com la policia local que no poden aplicar determinades sancions per la manca d'una ordenança. <i>Treball en xarxa</i> - Manca visió global i planificació estratègica. Tot i que es fan actuacions per fomentar la convivència, al personal tècnic li manca conèixer les línies estratègiques de l'Ajuntament en aquest sentit. A més, les urgències i el volum de treball del dia a dia no permeten tenir espais per a la planificació. - Hi ha desconeixement dels projectes que es desenvolupen a les àrees (per exemple del PLINC o del PDC) i això pot comportar problemes en el desenvolupament de projectes concrets. - Falta de recursos per afrontar els reptes actuals i recuperar projectes exitosos que es van deixar de fer. - Manca de transversalitat, treball en xarxa i comunicació entre les àrees de l'Ajuntament i especialment entre l'Àrea d'Acompanyament a les Persones i l'Àrea de Territori. - Manquen espais formals de coordinació on poder compartir objectius i planificar accions (especialment dins l'Àrea d'Acompanyament a les Persones). Sensació que es treballa sense planificació, de manera compartimentada. Les coordinacions

cultures. - Educadors/es Socials d'Adolescència. - Voluntat de cercar eines per treballar la mediació i la sensibilització a Badia i donar resposta a conflictes generats sobretot a l'àmbit privat. Es valora la necessitat de tenir un Servei de Mediació propi. Actualment es compta el suport del Servei Itinerant de Mediació de la Diputació de Barcelona. - Destaca la tasca del Servei d'Adolescència integrat per dos professionals que estan al carrer intervenint amb joves del municipi intervenint amb l'objectiu de generar vincle, acompanyar-los en la seva evolució i facilitant-los eines per desenvolupar-se. Treball en xarxa - Voluntat de treballar de manera transversal i coordinada accions per promoure la convivència. - Hi ha treball en xarxa en alguns àmbits. Destaquem: - Treball conjunt entre la Policia Local i Serveis Socials en el protocol de risc en la infància. - Treball conjunt entre la Policia local i l'Àrea de Territori per temes de mobilitat i intervenció en via pública. - Pla per eradicar la pobresa energètica. Està en fase inicial i implica diferents serveis (Urbanisme, Serveis Socials i Centre d'Atenció Primària). - Els ES del Servei d'Adolescència: el fet de treballar en els 5 escenaris (1. equipaments, 2. xarxes socials 3.escoles i IES 4. carrer 5.entitats) fa que es coordinin amb totes les àrees de l'Ajuntament o persones que siguin susceptibles de treballar amb adolescents.	es fan per temes puntuals segons necessitats del personal tècnic. - L'Àrea d'Acompanyament a les Persones és una “macro-àrea” que engloba diversos serveis de l'ajuntament (Esports, Educació, Joventut, Infància, Petita Infància, Cooperació, Diversitat, Salut i Hàbits Saludables, Benestar Social, Gent gran i dependència, Inserció laboral i ocupació, Cultura). Aquesta estructura és valorada negativament per algunes persones, les quals destaquen poca coordinació entre els serveis i la manca de planificació.
---	--

- El Projecte URBACT es veu com una oportunitat per treballar de manera transversal. - Des del Servei de Comunicació s'ha iniciat un treball intern per millorar la comunicació i coordinació entre àrees municipals i dins algunes àrees. • Impuls de processos i espai de participació estables, com els pressupostos participatius o el consell d'infants.	
--	--

6. Proposta d'accions per promoure la convivència

En aquest apartat es recullen accions per promoure la convivència a Badia del Vallès. El treball per a la convivència és clau per una ciutat cohesionada socialment. Per fer-ho s'ha de treballar des de l'espai públic o des d'espais comunitaris, i també cal abordar-lo des de dins de les comunitats de veïns i veïnes, a través de projectes específics

Les accions i recomanacions proposades s'articulen a partir de **sis grans reptes** identificats i relacionats amb les principals problemàtiques detectades en la fase de la diagnosi sobre la convivència a la ciutat.

Reptes:

1. Potenciar projectes que fomentin la convivència a l'espai públic i als equipaments de Badia
2. Fomentar l'educació i sensibilització per a la convivència
3. Promoure projectes concrets per millorar la convivència a les comunitats de veïns
4. Impulsar polítiques d'igualtat i de gestió de la diversitat
5. Promoure el valor de la coresponsabilitat i incrementar la participació ciutadana
6. Millorar el treball en xarxa entre serveis municipals per articular la gestió de la convivència

REPTE 1. POTENCIAR PROJECTES QUE FOMENTIN LA CONVIVÈNCIA A L'ESPAI PÚBLIC I ALS EQUIPAMENTS DE BADIA

És a l'espai públic on es desenvolupa la interacció entre persones i sovint conflueixen usos i interessos diferents i per tant en l'àmbit públic (espais públics, parcs, places o carrers) cal treballar per garantir una millor convivència.

A Badia s'observa un **ús intensiu de l'espai públic** en algunes zones que s'ha vist agreujat amb la crisi econòmica i la manca de recursos que han abocat a joves i adults a estar al carrer. Aquest fet, agreujat en determinades zones de Badia, els caps de setmana i a l'estiu pot comportar conflictes amb veïns i veïnes per un tema de sorolls. D'altra banda, la **manca d'una ordenança de civisme** comporta una certa impunitat davant actituds incíviques com la no recollida d'excrements a la via pública.

La complexitat de la gestió de la convivència a l'espai públic i als equipaments fa que no es pugui abordar només des d'una vessant sancionadora sinó que calen mecanismes que fomentin el diàleg i la mediació.

- **Acció 1. Reforçar el servei d'educadors/es que intervenen a l'espai públic amb adolescents i joves.** És molt important la feina de proximitat que s'està fent al medi obert amb joves, generant vincles i acompanyant-los en el seu creixement.

El treball ha de continuar sent amb xarxa amb diferents recursos i equipaments, des d'un **enfocament comunitari** i amb una **actitud pro-activa** davant les necessitats dels i de les joves. En paral·lel, aquest servei fa una funció **d'observatori al carrer**.

- **Acció 2. Promoure polítiques actives de lleure i esport per a joves.** Oferir espais de lleure per als infants i joves especialment a l'estiu i els caps de setmana: més espais, promoure el casal de joves, dinamitzadors de lleure a espais com el camp de futbol Johann Cruyff, patis oberts, etc.
- **Acció 3. Optimitzar els equipaments de proximitat existents.** L'Ajuntament ha de potenciar l'ús social dels espais i dels equipaments públics de proximitat com a estratègia per fomentar la participació i la convivència ciutadanes. Per això es proposa fer un **Pla director d'equipaments**, que reculli les necessitats i disponibilitats en matèria d'equipaments i proposi un pla d'inversions a curt, mitjà i llarg termini per optimitzar els espais existents.
- **Acció 4. Donar suport als centres educatius de secundària en l'elaboració dels projectes de convivència que han de desenvolupar dins el marc del projecte educatiu de centre.** El Projecte de convivència ha de reflectir les accions que el centre educatiu desenvolupi per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat escolar per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes. El Projecte de convivència també ha d'incloure protocols de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions de conflictes deterioren la convivència, com són els casos de bullying.
- **Acció 5. Recuperar la implicació d'educadors i educadores en el projecte de mediació als instituts.** Es tracta d'un projecte que forma a joves dels centres educatius de secundària en tècniques de comunicació i mediació per tal que puguin intervenir en la resolució de conflictes entre iguals dins l'institut. Cal però, la figura d'un/a professional per poder acompanyar els i les joves especialment en aquelles situacions on és més difícil mediar o quan els joves es poden sentir mancats d'eines.
- **Acció 6. Aprovar la nova ordenança de civisme** com l'eina per regular mecanismes sancionadors davant actituds incíviques que deteriorin la convivència. L'ordenança vol ser una eina per **facilitar la bona convivència** i el bon veïnatge, un recull de drets i deures per viure en comunitat.
Es considera important poder sancionar les conductes incíviques per tal d'evitar que hi hagi una sensació d'impunitat davant aquestes. Per poder aplicar l'ordenança calen recursos i cal preveure un **catàleg de mesures alternatives a les sancions econòmiques**, per si les persones sancionades no poden afrontar l'import de la sanció.
- **Acció 7. Promoure polítiques de seguretat ciutadana efectives** que promoguin un ús respectuós de l'espai públic. En aquest sentit, es proposa **reforçar la policia**

local amb més efectius per poder sancionar les infraccions que es donin a l'espai públic.

REpte 2. EDUCACIÓ I SENSIBILITZACIÓ PER A LA CONVIVÈNCIA

Molts cops l'origen d'actituds poc respectuoses o insolidàries amb els altres són les mancances socioeducatives de la població o el desconeixement. Per aquest motiu, un dels grans reptes en relació al foment del civisme i la convivència són les actuacions formatives i educadores, destinades a promoure més consciència cívica i més respecte pels drets dels altres, especialment en infants i joves, pel seu potencial transformador.

Educar en la convivència és una tasca prioritària i és responsabilitat de tots els agents socialitzadors i des que els infants són ben petits. Cal buscar les eines i espais per fer aquesta tasca educativa.

- **Acció 8. Realitzar accions amb infants i adolescents** per treballar aspectes com el bon ús de la ciutat, el civisme o el respecte o la cultura del diàleg, tal i com s'ha iniciat amb el **Consell d'Infants**.
- **Acció 9. Dissenyar campanyes de conscienciació cívica per problemàtiques concretes en períodes específics.** Les campanyes s'haurien de dissenyar amb els mateixos veïns o a través d'òrgans de participació ciutadana per ser més efectives.
- **Acció 10. Incorporar la figura dels agents cívics** com a persones que realitzin tasques d'informació i sensibilització per fomentar la convivència i les actituds cíviques en els espais públics de la ciutat.
- **Acció 11. Donar a conèixer la nova ordenança.** Un cop aprovada la nova ordenança de civisme, caldrà fer una campanya informativa i de sensibilització. Es pot fer a través dels agents cívics, si existeix la figura, amb cartells i díptics o aprofitant espais de participació com el Consell d'Infants per treballar-ho amb més profunditat). També es poden fer activitats als centres educatius per treballar i difondre el contingut de la normativa, com per exemple, que l'alumnat realitzi petits vídeos sobre diferents articles de l'ordenança, exposicions, etc.
- **Acció 12. Fomentar l'educació en valors a través de la pràctica esportiva.** Fer un treball amb les associacions i clubs esportius del municipi en relació a les possibilitats formatives i de transmissió de valors positius de l'esport (col·laboració, responsabilitat, esforç, etc.). Incidir també en la prevenció de la violència als camps i de l'assetjament entre iguals, contemplant accions formatives tant per a entrenadors/ores com per a les famílies.

REpte 3. PROMOURE PROJECTES CONCRETS PER MILLORAR LA CONVIVÈNCIA A LES COMUNITATS DE VEÏNS

Les **comunitats de veïns** són un dels espais fonamentals de relacions. El model d'urbanització vertical i densificat de la ciutat té efectes en la convivència i es generen conflictes puntuals sobretot per impagaments a la comunitat de veïns, brutícia a les escales, danys a les zones comunitàries, sorolls o males olors.

Des de l'ajuntament hi ha la voluntat i es treballa per donar resposta a aquestes problemàtiques però es disposa de pocs recursos, es requereix de la coresponsabilitat dels veïns i veïnes per abordar la problemàtica d'una manera integral.

- **Acció 13. Reforçar el projecte comunitats de veïns i utilitzar la mediació per donar resposta a conflictes veïnals.** Treballar amb les comunitats de veïns per millorar la convivència, implicant diferents serveis municipals. La configuració urbanística de Badia en blocs de pisos, planteja el repte de dinamitzar aquests espais, generar identitat i vincular les persones amb el seu entorn més immediat. Aquest pot ser el marc on redactar un reglament de règim de convivència a les comunitats de veïns amb els propis veïns i veïnes.
- **Acció 14. Implicar les comunitats de veïns en el foment de la convivència en els blocs.** Sensibilitzar les comunitats de veïns perquè com a escala puguin reforçar conductes cíviques i donar-se més **suport**. Per exemple, quan hi ha conflictes en relació a casos de salut mental o discapacitat, implicar la comunitat perquè entengui què passa i recolzi la família (treball d'acompanyament i suport).
- **Acció 15. Consolidar les campanyes puntuals de sensibilització que s'impulsen des del Servei de Medi Ambient** destinades particularment a les comunitats de veïns i espais comunitaris dels blocs:
 - a. la de **jardins**: en la qual es donen plantes i terra als veïns i veïnes per poder mantenir els jardins comunitaris;
 - b. la de **voluminosos**.

REpte 4. IGUALTAT I GESTIÓ POSITIVA DE LA DIVERSITAT

La diversitat socioeconòmica, religiosa, cultural, de gènere, d'edat,... és una realitat de les ciutats i pot comportar conflictes que cal abordar a través de la mediació, la tasca educativa i el respecte mutu.

Tot i que Badia neix arran del fenomen migratori dels anys seixanta i que té poca població d'origen estranger, paradoxalment s'observa un cert discurs racista que va en augment. D'altra banda, s'han detectat també actituds masclistes i relacions desiguals, així com un augment de la violència de gènere, especialment entre la gent jove. Es

donen també problemes de salut com addiccions i embarassos no desitjats als quals caldria fer front.

- **Acció 16. Reactivar el treball contra el racisme i la xenofòbia**, especialment entre els i les joves i fent incidència a les xarxes socials, on s'ha detectat una banalització del discurs racista. Desmuntar rumors i estereotips relacionats la idea que la població immigrada o d'altres cultures perceben totes les ajudes.
- **Acció 17. Aprofitar els projectes d'Aprenentatge i Servei** que s'impulsen des dels instituts per generar nous espais d'interrelació entre persones joves i grans, de diferents cultures, etc.
- **Acció 18. Mantenir els espais familiars**. És un espai on es potencia el respecte (maneres de criança...) i l'intercanvi d'experiències entre un grup d'iguals. Un espai de convivència, d'apoderament i una oportunitat per parlar de diversitat cultural i per donar suport en la criança.
- **Acció 19. Polítiques d'igualtat i de salut**. Reforçar les polítiques d'igualtat de gènere i de prevenció de la violència masclista, i impulsar programes de salut per prevenir addiccions, embarassos no desitjats, etc. En aquest, sentit, incorporar la figura de **tècnic/a de salut**, que ja n'havien tingut i que es considera molt necessària.
- **Acció 20. Posar en marxa un servei d'atenció al col·lectiu LGBTI**, amb l'objectiu de donar informació sobre recursos i serveis, atendre incidències i abordar possibles casos de discriminació.

REpte 5. PROMoure EL VALOR DE LA CORESPONSABILITAT I FOMENTAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Tot i que Badia compta amb un teixit associatiu força envellit, destaca el gran nombre d'associacions i la feina que s'ha fet des d'algunes entitats en relació a la reivindicació de drets i serveis, el treball amb joves o amb temes d'igualtat de gènere.

El treball per a la convivència no es pot abordar només des de l'administració, es requereix d'un treball en xarxa i de col·laboració amb el teixit social i amb els veïns i veïnes. Les accions d'aquest repte fan referència a apoderar la ciutadania (a nivell individual i col·lectiu) per d'aquesta manera coresponsabilitzar els diferents agents en les actuacions per fomentar la convivència.

- **Acció 21. Reforçar la participació ciutadana** en diferents comissions i espais, com per exemple, la comissió de neteja; i **integrar la participació en els diferents projectes de ciutat** i la visió de treball comunitari de manera transversal. Per exemple, implicar la ciutadania en la millora dels espais públics o continuar amb

les campanyes de donar terra a veïns i veïnes perquè tinguin cura dels espais verds.

- **Acció 22. Afavorir espais de trobada i col·laboració** per treballar en xarxa amb la comunitat abordant temes clau com la convivència, el civisme, el sentiment de pertinença o la resolució de conflictes; reforçant òrgans com el Consell d'Infants i espais com la FEC.
- **Acció 23. Reforçar els projectes comunitaris que es desenvolupen en el marc del Pla de Desenvolupament Comunitari:** servei d'intercanvi de roba, botiga social l'Olivera, horts comunitaris, projecte Cultivem la Natura, Badia Cosmòpolis, Festa de la Llengua materna, etc.

REPTE 6. MILLORAR EL TREBALL EN XARXA ENTRE SERVEIS MUNICIPALS PER ARTICULAR LA GESTIÓ DE LA CONVIVÈNCIA

L'ajuntament no disposa d'espais de coordinació i comunicació formals entre serveis municipals, fet que s'identifica com un dels principals punts febles quant a la gestió de la convivència. Tanmateix s'ha identificat una predisposició de l'equip tècnic de treballar de manera col·laborativa.

Els treballs per a la convivència requereixen d'una bona coordinació entre tots els serveis municipals implicats i les entitats de la ciutat que treballen amb l'objectiu de garantir un bon veïnatge, convivència i cohesió social.

- **Acció 24. Donar a conèixer les grans línies estratègiques de l'Ajuntament a tot el personal tècnic** i compartir actuacions en el camp de la convivència i el civisme a Badia, tenint en compte que són temes que afecten diferents serveis i àrees de l'ajuntament.
- **Acció 25. Articular respostes transversals als reptes que planteja la gestió de la convivència.** Buscar eines que permetin reforçar la transversalitat i el treball col·laboratiu entre els diferents serveis i àrees de l'ajuntament ja sigui **replantant l'estructura municipal actual o cercant espais de trobada periòdics** (taules transversals...). L'objectiu és optimitzar recursos, ser més eficients i fer projectes comuns i compartits.
- **Acció 26. Recuperar les comissions tècniques que ja existeixen** i, si cal, revisar el seu funcionament i la seva composició per assegurar-se la màxima representativitat, i crear-ne de noves per aquelles temàtiques que necessiten un abordatge integral i la implicació de diferents àrees i serveis.
- **Acció 27. Fomentar el projecte URBACT com una oportunitat de treballar de manera col·laborativa i en xarxa entre serveis municipals i entitats ciutadanes.** El projecte liderat per l'Àrea de Territori té com a objectiu definir de

manera col·lectiva les actuacions prioritàries per transformar el municipi i millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

7. Recomanacions

Finalitzem aquest estudi amb un apartat de **recomanacions tècniques per promoure la convivència a Badia del Vallès** a partir dels sis reptes i de les 27 accions proposades en aquest informe.

1. Convivència des d'una perspectiva global

En primer lloc, la promoció de la convivència i la resposta als reptes plantejats no es pot fer des d'un únic servei sinó que considerem imprescindible **treballar de manera transversal** amb un **lideratge polític fort** i una **estratègia política i tècnica clara**.

Les accions proposades podrien ser la base per a la redacció d'un **document marc**, per exemple un Pla per promoure la Convivència a la ciutat, que articuli els diferents programes i s'hi vinculi una part operativa i d'indicadors per fer-ne seguiment. En aquesta línia es podria constituir una **Taula de Convivència** com l'espai de col·laboració, coordinació i seguiment de les mesures desenvolupades.

A Badia del Vallès existeixen en aquests moments diferents programes i serveis que treballen per afavorir la convivència i la cohesió social al municipi i que són ben valorats per la ciutadania i per altres professionals. Un marc d'actuació comú i una estructura transversal enfortiria encara més el treball dels professionals d'aquests programes.

2. Servei de Mediació Ciutadana

Un dels objectius de l'estudi sobre la convivència a Badia del Vallès era valorar la necessitat de dissenyar un Servei de Mediació Ciutadana (SMC) al municipi. Una vegada realitzat l'estudi, s'observa que el SMC pot ser una eina per promoure la convivència, sempre i quan tingui en compte una sèrie de factors que s'expliquen a continuació:

- El SMC s'ha d'entendre en un **sentit ampli** i hauria de tenir com a objectius: millorar la convivència, millorar la qualitat de vida comunitària, fomentar el diàleg i la cohesió social, reforçar les relacions entre persones i fomentar actituds que facilitin l'entesa i el respecte entre la ciutadania.
- El SMC s'hauria de crear des d'un **fort lideratge polític** procurant que sigui un projecte consensuat entre l'equip de govern i l'oposició. És important que tingui una visió transversal i global, implicant diferents àrees i serveis municipals. Per tant, caldrà definir bé la seva **ubicació en l'organigrama municipal** i la seva

relació amb àrees com acompanyament a les persones, atenció al ciutadà, participació ciutadana, territori, policia local i jutjat de pau.

- Ha de **treballar de manera horitzontal, transversal, col·laborativa i participativa** amb els diferents agents del territori (serveis municipals, educadors de carrer, entitats, veïns, etc.) en l'abordatge dels conflictes en espais i equipaments. Com ja s'ha comentat anteriorment, només des d'un treball transversal es pot donar resposta als reptes plantejats en l'informe. Així doncs, el servei pot donar suport en la gestió del conflicte i el foment del diàleg al projecte de comunitats de veïns, al servei d'adolescència, al projecte de mediació als instituts o al treball realitzat per personal tècnic en qualsevol espai o equipament del municipi.
- Alhora, es pot valorar la possibilitat de fer una **formació periòdica al personal de l'Ajuntament que treballa amb persones** (serveis socials, policia local, jutge de pau, participació ciutadana, OAC, OMIC, etc.) **en la cultura de la mediació** (la gestió i resolució de conflictes, tècniques comunicatives, etc.). L'objectiu seria doble: per una banda, donar eines per a la gestió dels conflictes i, per a l'altra, conèixer bé el SMC per fer derivacions.
- A partir de la diagnosi sobre la convivència a Badia i dels reptes i accions identificades, es recomana que el SMC treballi en diferents **àmbits temàtics**:
 - **Àmbit veïnal**: donar suport al projecte de Comunitats de Veïns per enfocar conflictes com els sorolls, les olors, la neteja així com la gestió de les comunitats (particularment els impagaments) i/o l'impuls de reglaments de règim intern de les mateixes.
 - **Ordenança de civisme**: al llarg de l'estudi, les persones que hi han participat han insistit en la importància de tenir una nova ordenança per garantir la convivència a l'espai públic i tenir els instruments per poder sancionar les actituds incíviques. Pensem que és molt important que aquesta normativa vagi acompanyada d'un dispositiu **de mesures alternatives** a les sancions econòmiques, que es prevegin els criteris que han de determinar l'adopció o no d'aquestes mesures i es defineixin els procediments. S'ha de preveure la possibilitat que les sancions econòmiques siguin substituïdes per treballs en benefici de la comunitat o d'altres mesures quan la persona no pot o no vol assumir l'import de la sanció. A més, a través del treball en benefici de la comunitat es reforça el valor educatiu de la sanció, especialment en els casos que la persona infractora és menor d'edat.
 - **Socialització de l'ordenança de civisme**: D'altra banda, el compliment de l'ordenança de civisme ha d'anar acompanyat d'una bona informació i d'un procés de socialització de la mateixa implicant entitats, instituts, etc. Es recomana fer una campanya de difusió de l'ordenança a través de díptics informatius i fent servir tots els mitjans de què disposa l'Ajuntament (web, butlletí, etc.) amb els continguts resumits i explicats de manera entenedora,

i impulsar activitats a les escoles i instituts per donar-la a conèixer i que arribi a les famílies.

- **Ús d'espai públic i equipaments:** donar suport a la tasca mediatadora que fan els educadors i educadores de carrer. La tasca proactiva d'aquests professionals i la seva presència a l'espai públic, a equipaments i a escoles o IES és important a l'hora de detectar possibles conflictes i conèixer de primera mà les necessitats dels i de les joves, i en dissenyar estratègies per donar-hi resposta.
- **Treballar en la difusió de la cultura del diàleg i el respecte.** El SMC hauria de fer tasques per donar a conèixer la cultura del diàleg i la pau i fomentar la coresponsabilització de les persones en la resolució de conflictes, així com incrementar l'acceptació a la diversitat entre persones que conviuen en un mateix entorn. Es podria fer a través de xerrades, vídeos, o altres eines comunicatives i aprofitant espais que ja existeixen, com òrgans de participació, taules d'entitats, etc.
- **Actuacions proactives:** És important que els equipaments públics (esportius, culturals, etc.) tinguin dinàmiques socioeducatives i comunitàries pro-actives que permetin detectar necessitat i generar actuacions. La presència activa de professionals que dinamitzin aquests espais (parlar amb les persones que estan a l'espai públic, proposar activitats, acompanyar, observar,...) es veu com a imprescindible.

8. Annexes

8.1. Guió d'entrevista

Guió entrevista a Serveis tècnics de l'Ajuntament de Badia del Vallès DIAGNOSI SOBRE LA CONVIVÈNCIA A BADIA DEL VALLÈS

Fitxa tècnica

Nom:

Càrrec:

Dia i hora:

Objectiu de l'entrevista: Conèixer què s'està fent des del ens locals al municipi i especialment a les comunitats de veïns: quins recursos econòmics i tècnics, projectes..., què es fa i què es pot fer des dels serveis públics a la zona.

1. Sobre la convivència a Badia del Vallès

- 1.1. Com valores el nivell de convivència a Badia? (*com veus la convivència a l'espai públic, a les comunitats de veïns/es i als equipaments públics del municipi*)
- 1.2. Quins motius creus que poden influir en el nivell de convivència? (La interacció i/o coneixement entre població de diferents orígens, Disposar d'espais que afavoreixin la participació i la relació, Diferències socioeconòmiques importants entre els diferents grups socials,...)
- 1.3. Creus que hi ha aspectes a millorar en relació a la convivència? (*espai públic, equipaments públics, àmbit privat/familiar, àmbit educatiu/escolar, comunitats de veïns, associacions, oci/lleure, altres?*)
- 1.4. Si creus que hi ha problemes de convivència, on i a quines franges d'edats/grups els identifiques? On (*espai públic, equipaments públics, àmbit privat/familiar, àmbit educatiu/escolar, comunitats de veïns, associacions, oci/lleure, altres?*) Franges d'edat (*infants, joves, adults, dones, gent gran*)
- 1.5. Quins elements creus que poden afavorir la convivència a Badia?
- 1.6. Quins elements creus que poden dificultar la convivència a Badia?

2. Sobre la gestió municipal de la promoció de la convivència a Badia del Vallès

- 2.1. Quines han estat les principals polítiques, programes, actuacions que heu impulsat per afavorir la convivència a Badia? I altres que conegeu? Quins

impactes han tingut? (Interessa que expliquin tot el procés, quan i com ho han portat a terme, qui ha participat...). Demanar Organigrama.

- 2.2. Sobre aquestes polítiques, programes i actuacions:
 - Quines penses que és clau **seguir fent** com fins ara?
 - Què penses que cal seguir fent, però **canviant alguns aspectes**?
 - Què penses que **s'hauria de fer que no s'està fent**?
 - Què penses que **s'està fent i potser no caldria fer**?
- 2.3. En relació a les línies de treball del **Pla d'Inclusió Cultivem Badia**, com estan les línies de treball relacionades amb la convivència? S'ha portat a terme? Avaluació?
- 2.4. Quines creus que són les qüestions clau en relació a la convivència pels propers anys? (recordar que aquestes qüestions estiguin referides a espai públic, comunitats de veïns/es i equipaments municipals)

3. Sobre els agents socials (tercer sector i ciutadania):

- 2.5. Quines són les principals institucions, entitats i empreses que treballen temes de convivència al municipi? Quins són els referents (líders, personatges clau...)?
- 2.6. Pots destacar alguna actuació / activitat / experiència al respecte per la seva eficàcia, nombre de persones implicades i/o grau de cohesió?
- 2.7. Creus que a Badia es podrien impulsar altres accions que fomentessin el coneixement, la interacció i la convivència amb la diversitat (gènere, origen, edat)? En quins àmbits? (laboral, empresarial/comercial, cultural/social, econòmic, educatiu/escolar, privat/familiar, associacions, etc.)

Demanar documentació que pugui ser útil (programes, actuacions...)

8.2. Persones entrevistades

Personal tècnic municipal

- Alexandra Doufur, Tècnica del Pla Comunitari
- Alfonso Collado, Jutge de Pau
- Ana Lirola, Educadora Social - Servei d'Adolescència
- Carolina Sánchez, Coordinadora Serveis Socials
- Glòria Amigó, Tècnica Primera Infància, Infància i Família
- Jose Manuel Roque, responsable OAC i OMIC
- Laia Munar, Tècnica de Cultura
- Marta Rosàs, Tècnica de participació, responsable de Gent Gran, Dependència i Voluntariat.
- Marta Vicens, Cap d'Àrea de Territori
- Nico Maccio, Tècnic Esports
- Òscar Chamorro, Cap de la Policia Local
- Pili Argibay, Tècnica de Participació, Convivència i Diversitat
- Roberto Pescador, Educadora Social - Servei d'Adolescència
- Salvador Avià, Cap d'Àrea Acompanyament a les Persones / Tècnic d'Educació
- Sandra Mota, Arquitecta Municipal
- Sara Pascual, Tècnica Primera Infància, Infància i Família
- Vanessa Chavero, Tècnica de Medi Ambient

Representants polítics

- Antonio Rodríguez (regidor de cultura)
- Josep Martínez (3r Tinent d'alcalde d'Esports)
- Iván Sanz (Tinent d'alcalde d'Acompanyament - Regidor d'Educació)
- Maria José Granados (Regidora de Benestar Social)

- Quim Duran, Alternativa d'Esquerreres per Badia
- Lola Pérez-Hitas i Pilar Paz, Badia en comú

Representants d'entitats

- Associació de Veïns: Joaquim Nogués (secretari), Manuel Pedrosa (tresorer), Teresa Reverter (vocalia Trenquem el silenci), Joan José Díaz (president), Joan (vocal) i Ariadna (vocal).
- AIGMB: Pau Valldaura, Arnau Piqué, Marc Ciruelos i Roman Manchado.
- Centre Cultural Islàmic: Tania Moreno.
- Club de Futbol: Jordi Jacas (actual tresorer), Joan Vallés (fundador Club de Futbol i actual president del Club de Tennis), Antonio Fernández (antic directiu del Club de Futbol).
- Federació d'Entitats Culturals (FEC): Merche Corzo (presidenta), Juan Sánchez (tresorer).

8.3. Primeres propostes d'actuacions

1. ACTUACIONS QUE CALDRIA MANTENIR, REFORÇAR O MILLORAR

Actuacions d'iniciativa de l'ajuntament o de la societat civil que estan en funcionament i que caldria mantenir, reforçar o millorar

- **Programes comunitaris i de treball en xarxa** (horts, l'olivera, etc.). Reforçar els projectes que es desenvolupen des del Pla de Desenvolupament Comunitari.
- **Espais familiars.** És un espai on es potencia el respecte (maneres de criança...) i l'intercanvi d'experiències entre un grup d'iguals. Espai de convivència, oportunitat per parlar de cultures.
- **Projecte comunitats de veïns.** Revisar el projecte i continuar treballant amb les comunitats de veïns com una eina per promoure la convivència. Implicar diferents serveis municipals. Aquest pot ser el marc on redactar un reglament de règim de convivència a les comunitats de veïns amb els propis veïns.
- **Educadors i educadores de carrer.** Reforçar el servei d'educadors que treballen amb els joves que estan a l'espai públic. Recuperar la implicació dels educadors en el projecte de mediació als instituts.
- **Campanyes de conscienciació i civisme.** Dissenyar campanyes de conscienciació cívica amb l'objectiu d'informar sobre l'ordenança de civisme (quan estigui aprovada). Dissenyar campanyes puntuals per problemàtiques concretes. Les campanyes es podrien dissenyar amb els mateixos veïns o a través d'òrgans de participació ciutadana per ser més efectives.
- **Promoure els espais i òrgans de participació i treballar de manera conjunta el foment del civisme i la convivència,** tal i com s'ha començat a fer en el Consell d'infants.
- **Participació i treball comunitari.** Integrar la participació en els diferents projectes de ciutat i la visió de treball comunitari de manera transversal. Per exemple, implicar la ciutadania en la millora dels espais públics o continuar amb les campanyes de donar terra a veïns i veïnes perquè en tinguin cura.
- **Regulació dels usos dels espais.** Continuar amb la redacció d'un reglament d'usos dels espais de participació de manera conjunta, per tal que s'arribin a acords que tothom respecti. En paral·lel, fer un inventari dels espais i equipaments actualment sense ús, per planificar possibles usos.
- **Afavorir espais de trobada i col·laboració entre diferents col·lectius i entitats que actualment coexisteixen (com per exemple la FEC).**

- **Apoderar la ciutadania.** Cercar eines per apoderar els veïns i veïnes i les entitats i generar menys dependència cap a l'administració.
- **Polítiques d'igualtat i de salut.** Reforçar les polítiques d'igualtat de gènere i de prevenció de la violència masclista, i impulsar programes de salut per prevenir addiccions, embarassos no desitjats, etc.

2. ACTUACIONS QUE CALDRIA IMPULSAR

Actuacions iniciades recentment per l'ajuntament o per entitats i que caldria impulsar i consolidar. En aquest apartat també es recullen nous projectes per promoure la convivència a Badia proposats per les persones entrevistades.

- **Reforçar el treball tècnic transversal i en xarxa.** Buscar eines que permetin reforçar la transversalitat i el treball col·laboratiu entre els diferents serveis i àrees de l'ajuntament ja sigui replantejant l'estructura municipal-organigrama o cercant espais de trobada periòdics (taules transversals...). L'objectiu és optimitzar recursos, ser més eficients i fer projectes comuns i compartits.
- **Incorporar l'Àrea de Territori en el debat sobre la convivència a Badia,** tenint en compte que l'espai públic és un espai real per a la convivència i repensar com construir espais agradables i segurs per a tothom.
- **Donar a conèixer les grans línies estratègiques de l'Ajuntament a tot el personal** i compartir actuacions en el camp de la convivència i civisme a Badia, tenint en compte que són temes que afecten diferents serveis i àrees de l'ajuntament (PLIS i/o PDC).
- **Procés de repensar com hauria de ser Badia - projecte de ciutat.** Tenir en compte els espais i equipaments existents i els canvis socials i demogràfics de la població, així com les noves necessitats (per exemple, l'envelliment de la població). A partir d'aquí, plantejar-se quin model de ciutat es vol (*Podria ser URBACT?*).
- **Projecte URBACT com una oportunitat de treballar de manera col·laborativa i en xarxa.** El projecte europeu treballa mitjançant una metodologia participativa i incorpora diferents actors des del seu inici. Per això es veu com una oportunitat per sumar coneixements entre diferents serveis de l'ajuntament i entitats del municipi i per treballar de manera col·laborativa. És important incorporar la diversitat de veus.
- **Ordenança de civisme.** L'aprovació de la nova ordenança de civisme es veu com una necessitat i prioritat per bona part de l'equip tècnic municipal. L'ordenança serà una eina per regular mecanismes sancionadors davant actituds incíviques que deteriorin la convivència.

- **Potenciar les polítiques de joventut.** Dissenyar polítiques de joventut que tinguin en compte la diversitat i heterogeneïtat del col·lectiu jove, que tendeixin cap a l'apoderament i capacició dels i les joves.
- **Oferir espais de lleure per als infants i joves a l'estiu i els caps de setmana.** Donar alternatives als joves i infants de Badia (més espais, promoure el casal de joves, dinamitzadors de lleure a espais com el camp de futbol Johan Cruyff,...).
- Comptar amb un **servei de mediació propi** per treballar amb les comunitats de veïns.

8.4. Resultats de la sessió de treball amb personal tècnic

Data: Dijous 29 de juny de 10.30h a 12h a l'Edifici del Molí

Assistents:

Alexandra Doufur, tècnica del Pla de Desenvolupament Comunitari
Carolina Sánchez, coordinadora de Serveis Socials
Glòria Amigó, tècnica de Primera Infància, Infància i Família
Marta Rosàs, tècnica de participació, responsable de Gent Gran, Dependència i Voluntariat
Marta Vicens, cap de l'Àrea de Territori
Neus Carol, tècnica de Primera Infància, Infància i Família
Nico Maccio, tècnic d'Esports
Núria Navales, tècnica d'Igualtat
Pili Argibay, tècnica del Pla Local d'Inclusió Social
Sara Pascual, tècnica de Primera Infància, Infància i Família
Sònia Valle, tècnica d'Educació
Vanessa Chavero, tècnica de Medi Ambient

Objectius: La sessió de treball tenia un doble objectiu, d'una banda contrastar la diagnosi i d'altra banda consensuar propostes d'actuació per promoure la convivència a Badia del Vallès.

Organització i dinàmica de treball: La primera part de la sessió va consistir en la presentació de la diagnosi sobre la convivència a Badia del Vallès. Es van presentar dades sobre la convivència al municipi i el mapa de visions sobre la convivència. La informació es va estructurar en quatre eixos: 1. Realitat sociodemogràfica i aspectes generals; 2. Participació i teixit associatiu; 3. Espai públic, equipaments municipals i comunitats de veïns; 4. Gestió de la convivència, treball en xarxa i transversal.

A la segona part de la sessió es va demanar a les persones participants que elaboressin propostes d'actuació per promoure la convivència a Badia. Concretament: 1. propostes que caldria mantenir, reforçar o millorar; 2. Noves actuacions que caldria impulsar tant des de l'administració com des de la societat civil.

Per fer-ho es van distribuir les persones participants en tres grups i es va fer un treball per arribar a un primer consens. Es va demanar que fessin propostes factibles, pensant amb els recursos dels quals disposa l'Ajuntament i com es podria implicar la ciutadania. Al final cada grup va presentar les propostes i es van debatre en plenari.

Material de suport: 1. Quadre resum de la diagnosi.

Equip dinamitzador: Cristina Valls, Roser Solà (IDEES), Mireia Juncadella (Diputació de Barcelona).

ACTUACIONS QUE CALDRIA MANTENIR, REFORÇAR O MILLORAR

Actuacions d'iniciativa de l'ajuntament o de la societat civil que estan en funcionament i que caldria mantenir, reforçar o millorar

- **Consell d'Infants.** Aprofitar les actuacions que s'estan fent des d'aquest espai dotant-les de més recursos per tirar-les endavant. Per exemple, amb la campanya de civisme que s'està treballant.
- Millorar el projecte de **comunitats de veïns**, apoderant veïns i veïnes per promoure la convivència.
- Potenciar la **festa per a la llengua materna**, que permet un acostament entre diferents cultures i facilita el coneixement entre veïns i veïnes.
- Impulsar i millorar el projecte **Badia Cosmòpolis** com a generador d'espais per compartir diferents cultures i conèixer-se mútuament.
- Millorar la **transversalitat** entre els serveis de l'Àrea d'Atenció a les Persones, aprofitant espais que ja hi ha per treballar de manera conjunta i evitar que es facin projectes com bolets.
- **Mantenir els equipaments**, ja que alguns, com els Casal dels Infants, estan en molt mal estat i la sensació de deixadesa no ajuda a la convivència. A més, la proximitat d'equipaments de petita infància amb llocs com el camp Johan Cruyff, on els joves van a fumar i beure, no ajuda a la convivència. Donada la limitació de recursos econòmics de l'Ajuntament, es proposa **fer un estudi dels recursos i serveis que hi ha al municipi**, prioritzar-ne alguns (ja que tots no es poden mantenir) i decidir on s'han de posar. Optimitzar el màxim amb el mínim.
- Mantenir les **campanyes** que s'impulsen des de **Medi Ambient**:
 - o la de **jardins**: en la qual es donen plantes i terra als veïns i veïnes per poder mantenir els jardins comunitaris;
 - o la de **voluminosos**.
- Reforçar la **participació ciutadana** en diferents comissions i espais, com per exemple, la comissió de neteja.
- En equipaments on es donen conflictes de tipus cultural, **contractar a persones dels diferents col·lectius pels llocs d'atenció al públic**, per poder fer de pont amb la comunitat.
- **Reforçar les sancions** en relació a l'incompliment de l'ordenança cívica (per exemple, en el cas de les caques de gos) i no esperar sempre que hi hagi denúncies per actuar.
- En aquest sentit, per fer una feina més educativa, recuperar la figura dels **agents cívics** per fer sensibilització al carrer en relació a l'ordenança de civisme.

ACTUACIONS QUE CALDRIA IMPULSAR

Actuacions iniciades recentment per l'ajuntament o per entitats i que caldria impulsar i consolidar. Nous projectes per promoure la convivència a Badia

- **Implicar les persones que es queixen a l'Ajuntament en la solució dels problemes**, perquè prenguin consciència de la realitat.
- **Sensibilitzar les comunitats** de veïns perquè com a escala puguin reforçar conductes cíviques i donar-se més **suport**. Per exemple, quan hi ha conflictes en relació a casos de salut mental o discapacitat, implicar la comunitat perquè entengui què passa i recolzi la família (treball d'acompanyament i suport).
- Fer **campanyes de sensibilització i sancions** en període específics. Per exemple, respecte als excrements de gos, fer primer una campanya de sensibilització i informació, i després sancionar si no es compleix.
- La disminució de denúncies pot ser deguda al fet que la gent cregui que no serveix per a res. Per aquest motiu, s'hauria de fer un **retorn de les accions** que es prenen.
- Que la **policia** o l'**agent cívic denunciï quan la normativa** no es compleixi, que no s'hagi d'esperar que la denúncia la posi la ciutadania. O bé posar la figura de l'**inspector de la via pública**, que tenen a d'altres municipis, per tal que puguin sancionar. Una altra opció seria **reestructurar la policia local**, ja que ara tenen pocs efectius per arribar a tot.
- **Aprovar urgentment la nova ordenança de civisme**.
- **Implicar la ciutadania** a les campanyes de civisme i convivència.
- Crear un **Servei de Mediació** propi per a conflictes veïnals. Tot i que hi ha el projecte de comunitats de veïns, falten recursos per poder-ho treballar des d'allà. També es parla de la mediació intercultural, per afavorir la convivència entre cultures.
- **Centralitzar les instàncies que s'entren a l'Ajuntament** des de l'OAC per temàtiques, per tal que tot el personal tècnic implicat n'estigui al cas i revisar les derivacions o filtres que es fan des de l'OAC. Una altra manera d'aconseguir aquesta informació és una **major coordinació entre les àrees**, ja que sovint no es coneix què és el que s'està fent des d'altres àrees o serveis.
- Reactivar el **treball contra el racisme i la xenofòbia**, especialment entre els i les joves.
- Incorporar la figura de **tècnic/a de salut**, que ja n'havien tingut i que es considera molt necessària.

Altres temes que es van apuntar a nivell individual:

- Crear una **assemblea de veïns** com espai de participació ciutadana;
- Fes una **campanya al carrer de civisme**;

- Aprofitar els **projectes d'Aprenentatge i Servei** que s'impulsen des dels instituts per apropar els diferents col·lectius: gent gran i joves, entre cultures, etc.
- Donar suport als **plans de convivència i protocols contra el *bullying*** que s'han de redactar als instituts;
- Posar en marxa un **servei d'atenció al col·lectiu LGBTI**.

8.5. Bibliografia consultada

- Actes del grup de comunitats de veïns de Badia del Vallès (juny 2015-octubre 2016)
- Esborrany *Ordenança de convivència i civisme de Badia del Vallès*. Maig 2017.
- *Guia per a la creació de Serveis de Mediació Comunitària*. Servei de Convivència, Diversitat i Participació Ciutadana. Diputació de Barcelona.
- *L'impacte del Pla de Desenvolupament Comunitari a Badia del Vallès*. Febrer 2014
- *Mediació comunitària a Badia del Vallès*. Ajuntament de Badia del Vallès. Octubre 2016.
- *Memòria Policia Local 2016*. Badia del Vallès.
- *Memòria de Serveis Socials Bàsics*, 2016
- *Neix un poble: Badia del Vallès*. Ajuntament de Badia del Vallès, 2003.
- *Ordenanza de civismo y uso de la vía pública*. Badia del Vallès. 1997.
- *Pla Inclusió Social de badia del Vallès "Cultivem Badia"*. Àrea d'acció social i cultural. Ajuntament de Badia del Vallès. Octubre 2010
- *Reglament Consell Municipal de Serveis Socials*.
- Úcar Martínez, Xavier (direcció), *Evaluación participativa de las acciones comunitarias en Badia de Vallès*, 2011
- VVAA. *L'abordatge integral de les violències que afecten les persones joves. Un model d'intervenció local de promoció de la convivència i prevenció de les violències*. Departament de Benestar i Família. Generalitat de Catalunya. Desembre 2013.
- www.idescat.cat
- www.badiadelvalles.cat